

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулай!

БУРЯД

Бүгэдэ арадай сонин

ДУХЭРИГ

№50 (351)

ЧИДН

1921 оной декабрийн 21-нээ гарана

БУРЯД РЕСПУБЛИКА ДОТОРОЙ ФИЗИЧЕСКЭ КУЛЬТУРА БОЛОН ГҮРЭНЭЙ ЗУРГААНУУДАЙ БАЙГУУЛАГДАНААР 80 ЖЭЛЭЙ ОЙДО ЗОРИУЛАГДАНАН «ФИЗИЧЕСКЭ БОЛОН СПОРТ: ТҮҮХЭ, МУНӨӨ УЕ САГ, СААШАНХИ ХАРАА ШЭГЛЭЛНҮҮД»

ГЭҮН БҮХЭРССИН ЭРДЭМЭЙ-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИДЭ ХАБААДАГШАДТА БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТ
Л.В.ПОТАПОВАЙ АМАРШАЛГА

Хүндэт хабаадагшад болон
конференциин айлшад!

Буряад Республикин Правительствын болон өөрүүнгөө зүгнээс Буряад Республика доторой физическе культура болон спортын хүтэлбэрлигийн зурагнуудай 80 жэлэй ойдо зориулагданан Бүхээрссин эрдэмэй-практическа конференцидэ хабаадагшад болон айлшадыг халуунаар амаршалнаб!

Физическе культура болон спортын саашанхи хүгжэлтээ эрдэмтэдэй зохбочыг ёсоор харилсалгагүйгээр тохёолдохонь хэсүүтэй. Имэ конференцинүүд спортын хүгжэлтийн хурдаахын тута спортын эрдэм ухаанай дэбжэлтэдэ горитой тута хүргэхэ зэрэгтэй.

Физическе культура болон спортын бэрхшээлтэй асуудалнууды шиндхээ зорилготой спортын эрдэм ухаанай үмэн табигдахаа эрилтнүүд үзүүлэх болоод, үндэр дээдийн

шанартга хүрэнхэй.

Манай орёо үе сагта ерээдүйн үетэн залуушуулт хүдэлмэри ябуулдаг гүрэнэй зургаануудай хүдэлмэрийн хараа зорилго, тогтууригүйс бэе дээрээ бэдэрнэ. Тиймэээ физическе культура болон спортын эдэбхитэн байхан таанад дээрэ тон ехэхарюусалга даалгагдана гээшэ.

Буряад Республикин нийислэл Улаан-Үдээ спортын эрдэм ухаас эрхийдэг эрдэмтэдэй хоорондо нонирхол түгэс болоод үндэшийн шухалда хөөрөлдөөн болохо гэжэ батаар найданааб.

Бүхээрссин эрдэмэй-практическа конференцидэ хабаадагшад болон айлшадта элүүр энхье, Россин арадуудай аша түнхада хүдэлмэрийн амжлтанууды, эрдэмэй шинэ нээлтэнүүдые туйлахынен үнэн зурагнүүдэх хүсэнэб.

Буряад Республикин Президент-Правительствын Түүрүүлэгшээ Л.В.ПОТАПОВ.

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ
ТУРУУЛЭГШЭ А.Г.ЛУБСАНОВАЙ РОССИН
ФЕДЕРАЦИИ КОНСТИТУЦИИН ҮДЭРӨӨР
АМАРШАЛГА

Буряадай хүндэтээрхэд!

Буряад Республикин Арадай Хуралай зүтгээл России Федерации Конституциин абланаар 10 жэлэй ойтоор үнэн зурагнүүдэх амаршалнаб!

Бидэнэрэй, России эрхэтэдэй, бүгээд арадай дуу угзгаар ороной шинэ Конституциин абланаан абааны дурсгалтаа үзүүрнэ 10 жэл үнэрээр. Тэрэй болом манай гүрэнэй түүхийн шинийдхэхийг ашган зуураа байнаан болоно. Юундэб гэхэд. Үндэхэн Хуули политическе болон экономическая байгуулалтын тад ондоо үзүүрэй үүрнэ багтаан байгаа бину. Федерализмын гол енэ дүримүүдэ түшэгжээн шинэ гүрэн турын байгуулхаа саашанхи арга боломжко Россидын болонон байгаа.

России Федерации шинэ Конституциин абланаар үнэрэйн жимниүүдэ оинс тэмдигтэй олон үзэл хэрэгүүд төхөөлдөр. Оромийн дорийгтэй, уналга, гэрээ болон түйлдлантанууд соогуур гарцаан байна. Мүнхөн манай орон дээжлэлтийн шатада гаранхай. Буряад ороной аялд экономико болом социалиста налбаридаа болож байгаа нийн хунийдлантануудые өөр дээрээ мэдэрэн ойлгоо. Забастовкнууд, бурууцалгын жагсаалтууд хойноо гаранхай, олонхи хүдээгүйдээ салин хүхэрниний саг соогоо түлэгдэнэ, хүнүүа пенсийнүүдые, социалист бусад хүнгэлэлтийнүүдые саг үзүэлжэе абана. Наянаг зогсонюуд байхан олохон предприятинууд хүдэлжэ захалаа. Республикин аграрна секторийн байдал найжарна.

Түйлдлантануудай хажуугаар өөрүүнтөө шинийдхэлгэе, гүрэнэй засагай бүхы шатануудай хүсээлэх ордлогыгээ нийтэдхэлтийгээ хүлээхэн, нийтиг гүрэнэй болон республиканска хэмжээнэй үсөөн бэсээ бэрхжүүлээнүүд байнаар. Буряад Республикин Конституциин болом республикын бусад хуумиудай федеральна хуумиудайгээ зохицдлуулдажааны тул. Буряад Республикин Арадай Хурал горитой эхэ юума бүтээнэ. Энэ ажай ябуулга үргэлжлэлүүдээн, Буряад ороний хуули гаргаглын олонхи актиуудаа федеральная хуули ёлонуудаа тааралдлагданхай.

Мунхөн үен Россиян Федерации Конституции хүснэгтэе банаа, болоож байгаа политически үзүүнүүдэ тэрэнэй үзүүлдэг үүргэ нуулоо жал бури улам хүснэгтэй болоно. Тус Конституции манай бүхы ажай ябуулгын үзүүлж нуурии болож, нийтиг түрүүнэй болон регионуудай хууми гаргаглын актиуудые сахихын тул хууми ёлоной оршион байдалые тодорхойлан. Россиян Федерации Конституции нийгэм олоний хүгжэлтийн тогтууритай байгылье лаб хангажаа, тэрэнэй эрхим өрээдүйн тодорхойлано.

Олон үндэхэн янатанай ажанаудаг Буряад ороной бүхын хүн зондо баяр жаргалые, энхэ олдур, амгалан тайбанине хүснэгтэй.

Буряад Республикин Арадай Хуралай Түүрүүлэгшээ А.Г.ЛУБСАНОВ.

В Новый 2004 год - с новым здоровьем!

Самые разные предложения от "Байкалкурорт"

Для ВСЕЙ СЕМЬИ:
Хотите в новом году быть здоровыми?
Курорты "Аршан" и "Горячинск" обещают вам новое здоровье в новом году. Санаторно-курортное лечение, минеральные воды, лечебные грязи и так необходимый вам отдых на природе без лекарств помогут обрести здоровье.

В декабре цены на путевки снижены от 10% до 20%, а в I квартале 2004 года будут действовать **специальные цены**.

ДЛЯ ДЕТЕЙ и их родителей:
Зимние каникулы для школьников в санатории "Байкальский Бор". Конкурсы, концерты, каток, лыжи, походы на Байкал, новогодние приключения, новые друзья.

7-дневные лечебные программы - "Грация", "Я и Ты", "Нет аллергии" + здоровая кожа", "Я дышу".
Организованный ЗАЕЗД 12 ЯНВАРЯ транспортом санатория.

ДЛЯ любителей новогодней экзотики:
Новогодний развлекательный отдых на курорте "Горячинск", наполненный чистым зимним воздухом, смехом и праздничной радостью с 31 декабря по 3 января.

Подарите себе своим любимым, родителям, родственникам, друзьям ЗДОРОВЬЕ - самый лучший подарок к Новому году!

За путевками обращаться: ул. Коммунистическая, 49, каб. 4.
Тел.: 21-61-69, 21-59-68.

11.12.2003

№ 209 (20871)

БУРЯД ТҮНЭН
ОХИРИГ

**Түрээ
жин**

2

№ 50 (351)

Байгша оной декабриин 9-дэй
Буряад Республикин Правительствын Президиумийн ээлжээтэ зүблөөн боложо үнгэрэв. Эндэ республикин ажбайдалда онсо шухала хэдэн асуудалнууда зүвшгэдэ.

«2002-2004 онуудтаа Буряад Республикин социально-экономическа хүгжэлтийн программа бэлэлүүгэл, 2003 оной гүрэнэй захилнуудые дүүргэхэ талаар Буряад Республикин автомобильна харгынуудые хутэлбэрилгын комитедэй ажал хэрэггүүд» гэхэн асуудалаар тус комитетдэй дарга А.А.Фоменко элидхэбэ.

Буряад Республикин Правительстваада

ШУХАЛА АСУУДАЛ ХЭЛСЭБЭ

«Хэрэглэгдээгүй зөөринуудые ашаглаха талаар ишмээтийн ябуулганууд тухай» асуудалаар Буряад Республикин Правительствын Түрүүлэгшийн орлогшо. Зөөрийн харилсаануудай талаар гүрэнэй комитетдэй түрүүлэгшэ Е.М.Пальцев тоособо.

«2002-2004 онуудтай Буряад Республикин социально-экономическа хүгжэлтийн программа бэлэлүүгэл, 2003 оной гүрэнэй

захилнуудые дүүргэхэ талаар Буряад Республикин Промышленностийн, үйлэдэрийн инфраструктурын болон технологиуудай министерствын ажал хэрэггүүд» гэхэн асуудалаар Правительствын Түрүүлэгшийн орлогшо В.В.Переяев элидхэбэ.

Удаадахи «2002-2004 онуудтаа Буряад Республикин социально-экономическа хүгжэлтийн программа бэлэлүүгэл, 2003 оной

гүрэнэй захилнуудые дүүргэхэ талаар Буряад Республикин Барилгын, архитектурын болон тэр байрын коммуналын ажакын министерствын ажал хэрэггүүд» гэхэн асуудалаар В.Л. Думнов тоособо.

Хэлсэгдээн асуудалаар Правительствын Президиум тодорхой тогтоолнуудые баталан абаба.

Валентина
ГОМБОЕВА.

ХАНИ БАРИСААМНАЙ БЭХИЖЭГ

Байгша оной декабриин 8-даа Буряад Республикин Президент Леонид ПОТАПОВ Улаан-Үдээ Монголой шэнэр томилогдонон Генеральна консул Н. ТУМЭНДЭМ-БЭРЭЛТЭЙ уулзалаа үнгэргоо.

- Арадуудаймнай хоорондо аянханаа дүтүн, аха дүүгэй харилсаанууд тогтоонхой. Зүгвэр Россиин Президент Владимир Путинай Монгол орондо айлшалданай удаа худалдаанаймаанай, соёлой, эрдэм

хуралсалай талаар харилсаанууд үргэдхэгдэе. Саашадаа

хани барисаагаа улам бэхижүүлх ёнотойби, гэжэ

Леонид Потапов тэмдэглээн байна.

Генеральна консул Тумэндэмбэрэлэй хэлээнэй ёхор, нүүэй хоёр жэлэй хугасаа соо үндэр хэмжээнэй уулзланууда упгрэгдэжэ, хоёр түрэл арад бэе бээдээ дутг болоо. Монгол орон Буряад Республикатай хани нүхэсэлдэ ехэ анхараалаа хандуулдаг, хүндэтэй тоолодог юм. Тиймээхэ харилсаануудайнгаа хүгжэхын тула оролдохоор мэдүүлээ.

Зинаида ШЕВЦОВА.
Радна-Нима БАЗАРОВАЙ
фото.

Буряадай түүхийн музейн 80 жэлэй ойдо ҮРЭ ДҮНТЭЙ КОНФЕРЕНЦИИ

Гадна ВСГАКИ-гай соёлы болон байгаалиин баялагай факультетдэй декан, профессор, түүхийн эрдэмэй кандидат Валентина Гапоненкын хөөрөөн сугларагшадые нонирхуулсан байна. Регионий музейнүүдьес нэгдүүлжэ тухай Республикин музейнүүдэй директорнүүдэй соведэй толгойлогшо, Президентын соёлы талаар Соведэй

гэшүүн Рита Бадмаева элидхээд, шийдхэгдээгүй асуудалнууда дээрээ дэлгэрэнгүйгээр тогтоо. Тиихэдэ тус музейн директор Маргарита Романова музейн түүхтэй сугларагшадые танилцуулнаа байна.

Конференцидэ Томскюо, Шэтэнээ, Эрхүүнээ, Усть-Ордаа, Агаанаа түлөөлгэшд хабаадажа, электронно

технологи нэйтэрүүлхээ, «Буряадай музей» гэхэн интернет-сайт байгуулха гэхэ мэтын шийдхэбэринүүд автава.

Екатерина МИТЬПОВА,
түүхийн эрдэмэй кандидат,
Буряадай түүхийн музейн
эрдэмэй талаар директорийн
орлогшо.

БУРЯАД УРАН ЗОХЁОЛ ЕРЭЭДҮЙДЭ ХҮГЖЭХЭЛ!

Леонид ПОТАПОВ «Наш современник» журналай ахамад редактор Станислав КУНЯЕВТАЙ уулзаба.

Эхиндэнь Россиин мэдээжээ поэт, зохёолнуудые хэблэгшэ, нийтийн ажал ябуулгаша Буряадай Президентдэ мэнэ наяхан гарцаан дурсалганаудайнгаа номые бэлэглэбэ. Тэрээн соонь Дондок Улзытууева зориулдан амяараа бүлэг бии юм. Журналайнгаа мүнөө үеын байдал тухай хэлхэдээ, тэрэ адмирхуу имэ журналнуудай дундаа эгэл олон хэнгээр гарагдаг гэжэ Станислав Юрьевич онсолоо. Нүүлшины дугаарта Валентин Растворинай бүгэдэнэй хайшаагдаан «Дочь Ивана - мать Ивана» гэхэн повесть хэблээ.

Буряад орондо поэт энээнэй урдаа тээ, бури үнхэнэ, 1970-аад онуудай эхээр ёрэхэн аад, тэрэ

сагхаа манай нютагые залуу нацанайнуудаан гэжэ тоолодог. Энэ удаа Станислав Куняев Намжий Нимбуевай дурсалгахадаа зориулагдаан шүлэгшээдэй мүрьеөнэй түрүүлэгшэ боложо ерээ. Энэ хэмжээ ябуулгада Хитадхаа, Монголхоо бэлгитэйшүүл, мүп Сибириин залуу поездүүд - урда тээнь шэлэгтийн мүрьеөнэй шалгалта гарцаан дүн хамта 17 хүн хабаадаа. Тэдэнэр булта тон хайн бэлэхэлтэй болоод, гоё найхан шүлэгүүдьес уншаан тутаа, гран-при болон шангай хууринуудые хэндэ олгохоб гэжэ жюри горитойгоор маргаа.

Станислав Куняевай наамжаар, энэ ушар мүнөө үеын туйлай ехэ б э р х э ш э э л н у д э й тохёолдобошье, хүнүүд гүн сэбэр уран зохёол, шүлэгүүдгэ дуратай зандаа, бэлгитэйшүүл барагдаагүй гэжэ гэршэлбэ.

Станислав Юрьевич мүнөө уедэ Красноярску хотодо Виктор Астафьевай, Волгогда хотодо Василий Беловой ойн баярнуудай үнгэржэ байна тухай хөөрэжэ үгөө. Новосибирскэд хэдэн жээй нүүлээр «Сибирские огни» гэхэн уран зохёолой журналь дахин хэблэгдэн гаража, уншагшадай хүндэ хайрада дахин хүргэжэ шадаа.

Буряадтаа урда тээнь хаа хаагуур суурхадаг «Байгаль» журнал хэблэгдэдэг бэлэй. Мүнөө нютагые залуу бэлгитэнэй зохёолнуудые хэблэжэ байхын тутаа «Байгаль» журналь дахин нэргээх шухала гэжэ С.Ю.Куняев наамжалаа.

Тэрээ Россиян Уран зохёолшодой холбооной түрүүлэгшэнэрэй нэгэн байна хадаа наяын сагта Улаан-Үдээ РФ-гэй Уран зохёолшодой секретариадай нүүдэл хуралдаа

үнгэргэхэ хүсэлтэй байнаа мэдүүлбэ. Энэ үйл хэрэг Буряад Уран зохёолой хүгжэлтийн хараа байсаа хурдадхаха жэшээтэй. Гадна «Наш современник» журнал ээлжээтэ нэгэ номероо Буряад Республикада гүйсэд зориулахаар бэлэн.

Буряадай Президент манай республикада, тэрэнэй бэлгитэйшүүлэд анхарал хандуулнаан түлөе Станислав Куняевтаа баяр хүргөөд, буряад уран зохёолые саашадань хүгжэхэ талаар ахамад редакторай, манай эндэхи тэрэнэй туналагшанарай найн найхан хамаг үүсчлэнүүдтэ али болохо дэмжэлгэ үзүүлхөө найдуулаа.

Дмитрий КОРКИН.
Буряад Республикин
Президентын болон
Правительствын хэблээй
албан.

Тобшохоноор...

Гиир үргэлгээр С.Леоновой шанда хүртэхын тулөө Буряад Республикин түрүү нуури эзэлхын тулөө мүрьеөн декабриин 13-14-нэй үдэрнүүдтэ болохонь.

Байгша оной декабриин 10-даа буряад хэлэ заадаг багшанарай семинар боложо, 1-дэх класста үзэх «Буряад хэлэн» номтой танилсалга болоо.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ТҮРҮҮЛЭГШҮН ЗАХИРАЛТА

Буряад Республикин гурдахи зарлалай Арадай Хуралай ээлжээтэ арбан нэгэдэхи сессионе иээлгын болзорье шэлжүүлэн хубилгаха тухай

Буряад Республикин гурдахи зарлалай Арадай Хуралай ээлжээтэ арбан нэгэдэхи сессионе иээлгын болзорье 2003 оной декабриин 28-хаа шэлжүүлхээ.

Буряад Республикин
Арадай Хуралай
Түрүүлэгшэ
А.Г. ЛУБСАНОВ.
Улаан-Үдэ хото
2003 оной декабриин 2
№ 221-III

Тобшохоноор...

Республикин Президент А.Потапов Улаан-Үдээн мэр Г.А.Айдаев хоёр инвалидуудай уласхороондын Улаан-Үдээ зориулаагданаа хайдэрэй хэмжээ ябуулгадаа хабаадалсаа.

Манай мэдээжэ кинондратург Арья Дашиев үнгэрэн гарагай табандыа кинодо ауратайшуултай уулзалаа үнгэрэгжээ, Улаан-Үдээ киновидеофильмын фестивалдаа бэлдэхэ асуудалгүүдэе зүвшбээз.

Москвада болохон «Хутага-2003» гэхэн уласхороондын выставкэдээ мүнгэшэ дархан А.Тангановай бүтээхэн «Ульгэр» гэхэн хутага эгээл найхан гэхэн номинациа эрхимлээ. Харин Б.Мэдээнеевэй «Байгаль» гэхэн хутага эгээл хатуу гэхэн номинациа түрүүлээ.

Тус выставкын хүндэтэй айлшанаар манай нютагай мүнгэшэ дархан Сергей Менсов байгаа. Тэрээ В.Путинай 50 наанай ойн баяртаа зориулаагданаа «Дэлхий эзэмдэгшэ» гэхэн нэлмийн автор, мүн «Россиян эрхим хутаганууд-2004» гэхэн выставкэдэ манай мастернуудай бүтээлнүүдээ табигдахаа болонхой.

Хохор болон хараа муутайшуулые компьютертаа нургалгын Вячеслав Гатаулгин проект Хабаровск хотодо үнгэрэн Уласхороондын конкурсдо эрхим гэхэн сэгнэлтэдэ хүргээбээз.

Байгша оной октябриин 3-хаа 4-нэй нүни Арадай Хуралай байшанай хажкууда «Чипполино» детсадай хүгжэмэй талые даагша Наташа Суроваа албан ушар элирүүлэгдэбээ. Энэ ушарта хабаатай 3 хүн хаагданхай.

Д. ХУБИТУЕВ бэлдэбээ.

ҮЙЛЭДБЭРИИЕ ҮРГЭХЭ ҮНДЭР ХАБА

Хоёр жэлэй саада тээ, орой намар, үснэгбээржүүлгүүн комплексын нааданай бага байшанд норилго гардаг волейболистнуудай бүридэлдэх хүдэр бөгтэй, хоёр метр шахуу үндэр, хурса хаасатай хүннэмэзбэ. Нааданай хийнээшүүмар бэрхээр дээрэх үүрэжэ, онштой бэрхээр бүмбэгэ сохиходонь, энэмний саг үргэлж норилго хэжэ ябанаан ёнотойл спортсмен хүн гэжэ ойлгоохор байгаа. Норилгошье дүүрэжэ, хэшэнэн энэ хүндэ споркткомплексын директор дүтэлжэ, тээдэх хоёр ехэл удаан хөөрэлдэнэд, үдишье гүй болдоно, спорт-комплексын ехэ байшанд оробод. Ашаглаглада ороноор изгаше дахин захабарилгада ороогуй байшан тоонмуу байдалда байгаа юн. Эдэх хоёр хүнүүдэй юун тухай хөөрэлдэнэнийн удаашье саг болонгүй тайлбарилагдаа. Гусиноозёрский ГРЭС-ий генеральна директор Николай Валерьевич Греченков споркткомплексын директор Эдуард Егорович Арутюнян хоёр ямар аргаар, түргэн болзор соо нааданай ехэ байшаны захабарилхаб гэжэ хөөрэлдэнэй байгаа. Төдий ордоо хоёр-турган нарын үнгэрэдэ, энэ байшан ёнотойл голгэ спортынордон шинээр шэмэглэгдэнэй байгаа бэлэй.

...2004 ондо табии наажаа тэмдэглэхээс байсан Николай Греченков 1976 ондо Москва хотын энергетическ институт эрхимээр дүүрэгээд «Мосэнерго» системэд инженерээр, тагаагэ даагшиар олон жээдэ ажалланан байна. Үдишье гүй ажалдаа бэрхэ мэргэжлэлтийн анхаралдаа абтажа, Россиии нэгдэмэл системэд ажаллахаар дэбжүүлэгдэжэ, компанийн генеральна инспекциии Департамента худалбаа. Оронийгоо электрины элшэ хүснэй системэнүүдээ, электростанциунуудын хинан шалгадаа ажалшанаа РАО ЕЭС-ий хүтэлбэри эгээл шахардуу хүндэ байдалтай газартай элзээдэг байгаа.

2000-дахиной эхеэр республикаль маша томо предпринятуудай нэгэн болохо Гусиноозёрский ГРЭС тон хүндэ байдалдаа юн. Гол түлишэ - шулуун нүүрээр ханталгаа ахилсэд, ажалшадтаа салингын саг болзор сооин түлэгэх хүрэлтэр шахардуу асуудалнууд олон байгаа. Предприятии худалмэрийлгээдүүрбэ-табан нарын туршидаа салиггаа авангийг яваа, үблээ хийнэд түлишии складаа нүүрэн хараалагданаанаа олон дахин бага байсан. Имэ байдалнаа гарахын туладаа тон хариусалгатай, эрид түргэн бөвлүүлжэ шинидхээр хэрэгтэй байбаа. Тиймэнээл Россиии РАО ЕЭС-ий түрүүлэгэш Анатолий Чубайсын

захиралтаар тусхай штаб байгуулагдажа, тэрээнд бүридэлдэ Николай Греченков оролсоо бэлэй. Үгтээнд тон багахан болзор соо шударгы шинидхээриниудаа байж, станциин хүтэлбэрийн ажал эгээс муугаар сэргэлжэжэ, Гусиноозёрский ГРЭС-ий генеральна директорэрэй анткристинэ штабай гэшүүп Николай Греченков томилогдонон байна. Тийн станциин үйлэдэрийн, экономикийн болон финансийн байдай тон анхаралтгайгаар ажаглан хаража, шүүмжлэжэ, лутуу дундасын элирүүлжэ, гол тушаалнуудаа нүүблэгэн бэрхэ, дүй дүрнэлтэй шэндэхүүдэй табяа. Анха түрүүп түлиниөөр хангаглын асуудал шинидхэхээ гэхэн зорилго табигдаа. Сибирийн шулуун нүүрэнэй олон уурхайнүүдэй, компанийнудаа тайхэлээ хэлэсээ ябуулжа, шанар болон сэнгэйн тусхайлан баримталжа, хоёр талаанаа тааруу шинидхээр ажаглан хаража, энэ тон урдхатай асуудал урагшатайгаар бэлүүлжэ шадаа. Үйлэдэрийн ябасын талаар асуудалнаа шударгы шангаа хэмжээнүүдэй ажаглаа, бүгээд дээрээз захабарилга гуримшиулагдажаа, предприятии 2001-2002 онуудай үблээ хандаа саг соогоо бэлэдэжэ, ашаглагын паспорт хараалагданаа болзор соо абанаан байна. Нөөсөн байдалнаа тааруулж, шалгарч, ялангуяа ажаглаадай салин

гүйсэд түлэжэ шадаанаа байна. Тэрэ дары биоджедэй эдэб фондиуудаа үри шэри түлэгдэжэ, Гусиноозёрск хотын, бүхэдэй аямагайшии ажалцаад баан салингаа саг сооин ажаглаа захалаа. Хоёр жэл ехшийн саг бэши, харин энэ хугасаа соо Николай Греченков оло дахин Буряад Республикин Президент Леонид Васильевич Потаповтай уулзахаа ушартай байгаа.

- Ямаршии асуудалаар хандахада, Леонид Васильевич анхаралтгайгаар шатажа, манай станциин асуудалнуудые һайн тээшийн шинидхэхээ эрмэлзэлтэй байнаандын би схэто баясадаги, - гэжэ Н.В.Греченков хөөрэгээ. - Унхэрөөршье, Буряад Республикин Президентийн талаанаа дэмжжилтэй үгий байгаа хар, шанар болон сэнгэйн тусхайлан баримталжа, хоёр талаанаа тааруу шинидхээр ажаглаа, энэ тон урдхатай асуудал урагшатайгаар бэлүүлжэ шадаа. Үйлэдэрийн ябасын талаар асуудалнаа шударгы шангаа хэмжээнүүдэй ажаглаа, бүгээд дээрээз захабарилга гуримшиулагдажаа, предприятии 2001-2002 онуудай үблээ хандаа саг соогоо бэлэдэжэ, ашаглагын паспорт хараалагданаа болзор соо абанаан байна. Нөөсөн байдалнаа тааруулж, шалгарч, ялангуяа ажаглаадай салин

БАЙГААЛИТАЙНЬ, ЗОНТОЙНЬ БАЯРЛАН ХАРИЛСАНАБ...

Буряад орцоо эрэхэр хоёр жэлэй туршиада ажалажаа байхадаа, Николай Валерьевич иэн түрүүп байгаалинсийн онсо һайханаадаг. Нанайгаа пүхэр Елена Владимировнай хоюулж ямар пэгэн сүлөө сагай гарсаа хар, заатагуй үзэсхэлэн һайхан байгаалин арюүл сэбэр агаараар амилаа сэнгэхэс эхэ

дуратайшуудаа юм. «Имэ һайхан байгаалитай Буряад орцоо дурлангуй байхань аргагүй!» гэжэ нэгэ интервью соогоо тэрэхээ юн. Орд шажантайшии һаа, будьын шажанай улхаа үргаалаар, ён запшалаар ехэтэ нонирходог. Энэ үнгэрхэн Сагаалганаар хамбаламатай уулзажа, үин удаан хөөрэлдэнэй, нонирхол татаан асуудалнуудаа тодорхой харуу ажаглаа, баясанын юм. Сээлигын аймагтаа оршиодог Тамчиний дасанай түүхээр нонирхохын хажуугаар мартангүй туналж байдаг.

Жэл шахуу болзор соо Николай Греченковийн ударидааны команда предприятияа хүндэ байдалнаа гаргажа шадаа гэжэ мүнөөдэр хэлэхэдэй болоно. Ушарын гэхэд, энэ жээдэй станции тэгийн һайнаар ажалажа, үбэлэдэ бэлэн болононой паспорт гордионгүй ажаглаа, компани дотороо эрхимүүдэй тоодо оронхой. Хэрбээс «дээрэхээ» элис хүс ашаглагаяа дээшэлүүлжити гээ һааны, тэрэ дары үгэжэ шадахаа хүснэ, шадаа, бэлэдхэдэй мүнөөдэр бин. Энэ болబол имагтал Николай Валерьевич Греченковийн, станциин колективийн тон ехэ илалтаа, дүй болоно.

Үнгэрхэн жэлэй дүнгүүдээр Буряад Республикин Правительствын үнгэрэдэг «Буряад экономикин эрхимүүдэй» гэхэн конкурисдо Гусиноозёрский ГРЭС хоёр номиниацияар эрхимүүдэй тоодо орзоо, 250 мянган түхэрийн шанд хүтээн шанд байгаа. ОАО «Гусиноозёрская ГРЭС» Правленин шинидхээрээр станцида үгтээн шанд Гусиноозёрск хотын наатайшиуудай интернатда, Бүхээрссин харадагтүүшүүлэй бүлэгмий Сээлэнгийн аймагийн эхин эмчидэй, районийн Хүүгэдэй уран наиханай түбэг, республикийн МВД-гийн тусхай отрядтаа, 1-дэх болон 5-дэх үргуулнуудаа, Гусиноозёрск хотын Богородско-Казанска приходтоо, Новоселенгинск тосхоний орд шажантай общинадаа тусгасан хубаандамжуулагдана байгаа. Н.В.Греченков нигүүлэхээ сэдэхээдэй уряагаар социалын түхамамжа олон эмхи зургаануудаа үзүүлээ, үзүүлнэшье. Илангаяа буддын шажантаада оло туналжан, Ивалын болон бусадын дасануудаа хүрэжэ, лама санаартайтай уулзажа байдагум. Зүйн зүгий өнө заншалаар нонирходог, урагшаанаатай энэ хүн нюатгатгынай ехэл тааража, үйлэдбэрэшье үргэхээний гадна эндэхийн байгаалинаа, хүн зонхионь оюун ухаанай талаар баяжажа ябанаб гэжэ ехэл омогорхон хөөрэдгүй.

Солбон АЮШЕЕВ,
журналист.

наажаа «Бэлгиг» хэблэдэ «Булагай эхин» гэхэн гаршагтай бүтээл согсолбори түрүүшихийнхээ хэблэгдэн гараба. Автор-согсолборилогшод - Буряад Республикин багшанарай коллежийн буряад хэлэ ба литературын багша, Буряад Республикийн габьяатын багша Цыпилма Будаевна Цыренова ба «Бэлгиг» хэблэлэй ажалсан Маргарита Шагдаровна Батуева хоёр хүбүүдийн буряад литератураар хрестоматийн программадаа тааруулан, лите-

ШЭНЭ НОМ

ратурио-хронологическая принцип
баримталаан зохёого.

Тус дурадханаан хрестомати хадаа түрүүшийн туршалга болонго гэсэн. Тээд, тусхай номийн мүнөөхүрэлтэй үгүй байханиншии харамтай. Буряад хэлэнэй гүрэнэй хэлэнэй боложо баталагдаад байхадаа, үргашадай болон оюутгайшии шудалан үзэхөөр пом тон шухалаа хэрэгтэй.

Авториууд зохёолнуудые (тээчиний хэхэг) шэлэн ажагдаадаа, идейн гол ухьынши, үгэх хэлэнийн уян нугархай, найруулгын уран хурсын хараадаа аван, үхижүүлэй онсо анхарал хандуулхаар, тэдээчиний паандаа, хүгжлэлтэдэй тааруулан, илангаяа хүмүүжүүлгээс нүлөө үзүүлжээр бүтээлүүдэй оруулаа. Юундэб гэхэдэй, эдэ зохёолнууд соо үхижүүдэй ажабайдал, тэдээчиний аварийн зап, хүсэл эрмэлзэл шадамар бэрхээж харуулагданхай. Хэзэйшии мэдэхээр, эдийн паанай орон нюогт - жэгтэй һайхан юртэмсэй гэдэгтэй, багашуулай «үлэгэрэй далайда алхам

ОАО "Улан-Удэ - Лада"

дочернее предприятие АВТОВАЗ

Автомобили ВАЗ всех модификаций

Предпродажная подготовка

Поставки фирменных запчастей с АвтоВАЗом

Техническое обслуживание

Все виды ремонта

Обмен старых автомобилей ВАЗ на новые с доплатой

Автомобили ВАЗ в кредит

Гарантия 2 года

Комиссионная продажа

г. Улан-Удэ, ул. Лебедева, 30, тел.: 413-413

бүхэндэйн мүнхын ухатай булагайлангүй байдаг штуу.

Уран зохёолишод - Х.Намсараев, Б. Абидуев, Ц.Дондогова, Б.Ябжанов, Д.Улзытуев, Ц.Галанов, Ц.Номтоев, Н.Дамдинов, Ж.Зимин, Ц.Допдогой болон бусад Эхэ орши, түрэлхи хэлэн, түрэхэн дайда, арадай ён запшал, түхэгээн темзиүүтэд хандал, орши тойронхи байгаалияа хамгаалхаа наанги сэдхэлгээгээр хүхүүдэй оруулж, гээжээ.

Энэ хрестомати соо дээрээ пэрэгдэхэн, мүн Б.Базаропой, Ж.Балданжаболой, Ч.Цыдендамбаевай, А.Жамбалоной, Ц.Б.Бадмаевай, М.Осодоевой, А.Лыгденовэй зохёолнуудаа хэхэгүүд оруулагдаа.

Буряад хэлэ ба литературын багшанарай хэрэглэхээ, дундаа ба дээдээ үргууллини оюутгайшии шудалан үзэхэ, юршии буряад уран зохёолдо дуратайшуудаа энэ ном нонирхолтой байх гэжэ наанаатай.

Саашадаа хаяханаагүй иимэ ажалын эрид шангаар ябуулдаг болоно наамий, үргашад, оюутгайшии залуулж, бүри олороо түрэлхээлэй үшнэж, мүнөө мэдэхээр болоно уран зохёолшидайшии шэнэ ами аван, залуулж, зориулаан, эрхим зохёолнуудые бэшэжэ, түрэл арадаа байсулжань дамжагтгүй.

Булагай тунгалаг уян шонги буряад хэлэмийн баян, уран бэлгийн барагдашагүй!

С.ОШОРОВ,

педагогикин эрдэмийн кандидат.

ПРОЕКТСЕРВИС УЛАН-УДЭ

лесоперерабатывающие предприятия
“ПОД КЛЮЧ”

Приглашаем к сотрудничеству

КОМПЛЕКСНОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ
ДЕРЕВООБРАБАТЫВАЮЩИХ ПРОИЗВОДСТВ
ДЕРЕВООБРАБАТЫВАЮЩЕЕ ОБОРУДОВАНИЕ
ГИДРАВЛИЧЕСКИЕ МАНИПУЛЯТОРЫ
ЛЕСОСУШИЛЬНОЕ ОБОРУДОВАНИЕ
ДЕРЕВОРЕЖУЩИЙ ИНСТРУМЕНТ
МОНТАЖ И ПУСКОНАЛАДЧНЫЕ РАБОТЫ
ЗАПЧАСТИ К РАМАМ Р-63, Р-75

г. Улан-Удэ, ул. Корабельная, 32, здание проходной судостроительного завода, выставочный зал, тел. (факс) 21-70-19

11.12.2003

БУРЯАД ҮНЭН

№209 (20871)

Дүхэргүй

Тай
гуламга

4

№50 (351)

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ДОТООДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТР МИЛИЦИИН ГЕНЕРАЛ-МАЙОР
МИХАИЛ ЦУКРУК:

«ЮУГЭЭР ТУНДАЖА ШАДАХАБИЙ?»

ГЭЖЭ МИЛИЦИОНERYE ХЭЛЭЖЭ ҮНРГАХҮЕ ТОН ТУРҮҮН ОРОЛДОНОБ»

Буряадай Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын Эрхүүнээр өрнөн, тэрэ үедэ хэндэшье танигаагүй Михаил Владимирович ЦУКРУК гэгшийн толгойлжо эхилжээр нэгэжэл үнгэрбэ.

Милиционернүүдэй мэргжэлэй нийтийн урда тээ тэрэ пресс-конференции үнгэржжэн байна.

ЭХИНДЭНЬ - ТОО БАРИМТАНУУД
- Гэмтэ ябадалай талаар мүнөөнэй байдал ямар гээшбэ?

- Байглаа оны арба нарын туршада нёдондонон энэ үеынхийн 3,7 процентээр үсөөн гэмтэ ябадалнууд буридхэлдэ агаа гэж гү, или тэрэнь 19763 болоно.

Российн Уголовно кодексдо оруулагданаар хубилтанууд хэсүү гэмтэ ябадалнуудай тоогой турбанай нэг хубианаа үлгүүгээр хорлогын тодорхойлоо. Иймэ гэмтэ ябадалнуудай тоонь арбан нарын дүнгүүдээр 7826 да хүрэв. Тийхэдээ хүнэй энхэ элүүртэ горитой ех хоро хүргэх ябадалнуудаа, добтолко дээрмэдэхэ, хулгай хэх болон хулигаан ябадал гаргаха ушарнууд 5 процен-

тээр, харин тонохо ябадалнууд - 25 процентээр үсөөрөө.

Хэсүү болон онсо хэсүү гэмтэ ябуулгагнуудын элирүүлхэ ябадал наижаруулга миинистерствын гол зорилго байнаа зангаараа. Үдэр бүриин хиналаа табианай ашаар хүндэ гэмтэ ябадалнуудын элирүүлгэг октябрьин дунгүүдээр 53,9 процентдэх хүрэх гэх гү, или энэ нёдондононхийн 14,5, процентээр ех болоно. Бэлдэх болон хадлан орох шатадаа гэмтэ ябадалнуудын зайдуулга ашаг үрээ нэмээтгээ. Нёдондононхийтэй сасуулхадаа, гэмтэ ябадал зайдуулха ушарнуудай тоо 14,5 процентээр гэх гү, или 323 имз ушарнуудаар нэмээ.

Хүнэй ами таанлаа, бээдэн хэсүү гэмтэл зориутаа хүргэхэ, хүсөөр эдэхэ, хулгайлхаа, мүнгэ зөөри баалан нэхэхэ, мэхэ гарган хуураха ябадалнуудын элирүүлгэг наижаранхай. Гэбэшье хүсөөр добтолхо ябадалнуудын элирүүлгэг нёдондо жэлэх хэмжээндэ үлэнхэй.

Криминальна милициин шугамаар элирүүлэгдээн экономическа гэмтэ ябадалнуудай тоо нёдондонон хэмжээ 8 процентээр, харин нийтийн аюулгүйн сахидаа милициин шугамаар элирүүлэгдээн гэмтэ ябадалнуудай тоо турбанай нэг хуби шахуутаар үлүү гарваа.

Гэбэшье тусхай ангинуудын усадханаан ушарнаа наркотигуудай хуули буса эрьешил эсэргүүсэхэ ябадал нулаараа. Буряадай МВД-дэ наркотигуудтай тэмсэлэй талаар антилийн мэдээлэй 4 этигэжээтэд үлэнхэй. Энээн дээрээс наркотигуудтай талаар гэмтэ ябадалнуудай тоо 9,4, процентээр үсөөрэн болоно. Гэхэтэй хамта милициин хүдэлмэрийгэшэд энэ жэлэдэ 820 килограммаа үлүү наркотик бодосуудын хуяажаа абаа гэх гү, или энэ нёдондононхийн 1,5 дахинаар үлүү болоно. Эмхидхэмэл гэмтэ ябадалтаа бүлэгүүдэй гү, или гэмтэ ябадалтаа нэгэдэлнуудай гаргахаан

гэмтэ ябадалнуудын элирүүлгэ дүрбэнэй нэгэ хубяар олошороо. Бүхы дээрээ 88 имз гэмтэ ябадалнууд буридхэлдэ айтсанхай.

Республикин дотоодын хэрэгэй зургаанууд гудамжануудтаа, олон зоной ябадал бусад газарнуудтаа нийтийн гурим хангаха хүдэлмэрийн наижаруулхын тула хэмжээнүүдэй бээлүүлээ. ОМОН-ой, патрульно-постовой албанай 95 хүдэлмэрийгэшэдэй энэ үе соо Чечен Республикаада уялагая дүүргэж байбашье, нарядууд хуули гурим сахиха ябадалдаа алдангүйгээр гаража байгаа. Улаан-Үдэ хото милициин хүдэлмэрийгэшэдэй хамта России МВД-гий Дотоодын сэргэй 60-аад хүрээтэр алба хаагшад неделидээ 4 дахин патрулированида гаража байгаа. Байглаа оной октябрь нарада болонон, милициин ажал ябуулга тухай нийтийн нааны шэнжэлхэ асуултаа, нёдондононхийтэй сасуулхадаа, 10 процентээр олон эрхтэд тэдэнэй хүдэлмэрийн хангатлатаай гэжэ сэргээ, харин милициин ажал ябуулгадаа наин сэргээлэтийн асуултадаа хабаадуулагдана дүрбэнэй гурбан хуби тухай угээ. Гэбэшье харуюсагшадаа 14 процентийн манай милици мүнөөдөө хангатлагийгээр хүдэнэ гэжэ тоолоно. Энэнь урданайхиаа 7 процентээр үсөөн болоно. Милицид хүн зоной найдабари дээшэнэ.

МУНӨӨДӨӨ - ЭРХИМ ТАБАНАЙ ТООДО

Российн МВД-гий Сибириин Федеральна округтохи гол управленин зүгтээгээ республикин дотоодын хэрэгүүдэй зургаалтуудай ажал ябуулгагдаа шууд түргэн сэргээлэти үгэнэй дүнгүүдээр Буряадай МВД гэмтэ ябадалнуудын буридхэлдэ абаха, нэргыхээ, элирүүлхэ, мүрдэхэ, нийтийн гурим сахиха, эрхтэдэй хандалгандуудтаа харюусаха талаар, мүн асуултын дүнгүүдэе хараадаа абалгатайгаар, Сибириин Федеральна округой 16

субъектнүүдэй дундаа 5 эрхим МВД-нүүдэ болон УВД-эй тоодо орондо.

- Михаил Владимирович, байглаа оной эзээл ехэ амжалта?

- Сэхьеен хэлэбэл, Буряад орондо томилогдоходоо, энээндэ онсо удаа шанар олгоогүй байгаа. Харин мүнөө бидэнэр эрхим табанай тоодо орожо, жэлэй туршидаа 13-дахиаа 5-дахи нуури хүрээтэр тараади. Энээгэр би омогорхоноб.

УРДАНАЙ ХЭБШЭНЭН ОЙЛГОСОНУУДЫЕ ЭБДЭХЭ

- Маршрутна микроавтобусуудай дура зоргондоо байглыг гуримшуулха талаар юумэн хэгдэнэ гү?

- Транспортын эн зүйльгэ гуримшуулха талаар ямаршье дурахалнуудын хотын захиргаан огто тооногуй. Харин гурим шуухала хэрэгтэй. Жэшээн Эрхүүдэ тус гус маршрудуудтаа хэрэгтэй болох машинаандай тоое дуунаан тооложо гаргаад, бусад субъектнүүдэйхидэл адли тусхай хуули республикадамны хэрэгтэй. Бидэнэр Россияда, дэлгүүрэй үе сагта ажагуулна хамгиди. Хамаг юумэнай үлүү наин бэш юм бээзэ, гэбэшье Россиян хуулинуудай тогтоононой зэргээр манай республикаада байхын тулаа би оролдолго гаргахад.

- Энэ намар Соведүүдэй талмай дээрэ нэгэ басаган алуулгагдаа иэн. Мурдэлгэдээн хубилалтууд бии гү?

- Бин. Энээ наяан сагта ажагуулнаа мэдэхэд гэж би наананаб. Энэ ябадалын мэдээгээ бүхэли бүлэггээр алагша маньж гаргахаа байгаа. Тэрэ наанаа түйсөөгүй басагадын хороодог иэн. Мүнөө тэрэ СИЗО-до нууна.

Тиймэ болохолоороо манай милици бүхы дээрээс омогорхоо эрхтэйб, тийн 90 процент хүрэгтэх олонхийдтөн: «Бэрхэтдаа! Баяр хүргэнэб!» - гэхэ байлааб.

Татьяна ПЕРЕВАЛОВА,
манай корр.

МИНИСТР ТАТЬЯНА ДУМНОВА:

«НАНАЛНУУД БОЛОН ХЭРЭГҮҮДНИ ТООГУЙ ОЛОН-ХҮСЭ ШАДАЛНИ ХҮРЭНЭЙ!»

Манай республикин Экономическа хүгжэлтийн болон гадаадын харилсаануудай министр Татьяна Гавриловна ДУМНОВА хамаг юумэн тушаа өөрьн нанал бодолтой байдаг.

- Татьяна Гавриловна, үүлшын үедэ Буряад Республикин Правительствын, тэрэ тоодо танай министерствын ажал ябуулга юрэ бусын онсо илгаатай болоо хаша.

- Тиймэшэг лэ ха. Яагаашье наа, намтай сугтаа хүдэлэгшэд хэдэн бүхэли асуудалнуудын шийдхэхэ ябадалдаа ондоогоор, юрэ бусаар хандахаа гэхэ оролдоо.

үүлшын үедэ. бага предпринятуудай

ажалда захиргаанай наад түбэгүүдэе усадхалаа тухай ех хөөрэлдөөн гарана. Бага бизнесий засагтаа этигэхэн ушарнаа олон юумэн дуудыадааг. Харин тоогүй шалгалтанууд элдэб саарна гуурна буридүүлгэ гэхэ мэтэ зүйлнүүд хэрэгүүдэй бүтэсэгтэй байлыгэ, хоёр эмхинүүдэй хоорондоо үгээс ойлголсоглыг наижаруулнаагүй. Бидэнэрэй зохбонон «Тормозной башмачок» гэхэн ябадал тушаалтадай зүгтээ хамагые наатуулха ябадалые усадхахаа зорилготой юм. Юундэб гэхэдэ, заримдаа хүнүүд өөнөдөө ойлгоншигүйгээр бүхэли эмхи байгуулгын хүгжэлтэдэй дабагдашагүй түбэг татаан шийдхэбэринүүдэе абаажархина ха юм. Олзын хэрэг эрхилгэшэ алдуунуудые заагаад, зүб шийдхэбэри яагаад абахые хэлэхэ үгэхэ ёнотой. Хэншиб тушаал эзэлдэг даргадаа бэээрээ ерээд, өөршигээ голхорол ядарал тухай сэхэ нюурант хэлэхэгүй гүб дээ. Тиймэхэн бидэнэр «Этигэлэй телефон» табинхайбди. Хонходонон хүн нэрээс хэлэнгүйгээр мэдээсэл, гомдолоо дамжуулха аргатай. Гадна дэлгүүрнүүдээрэ томо магазинуудай хажуудаа - зоной эгээл олоор ябадаг шууцур газарнуудтаа почтын тусхай хайрсагнуудые табинхайбди, бэшгэты, хонходогты...

- Татьяна Гавриловна, индикативна хүтэлбэрийн гурим ондоо регионуудтаа хүгжээгүйгээр гү?

- Хөөрэддөнүүдтэгэ ото дурдагдажаа байдаг тус гурим Российн Федерацида хүгжээгэжэ байнхай. Жэшээнэ, Российн

Правительство тэрэниие хүгжээлгын гурим тоогоод, тэрээн соо арбан табан ицдикаторнууд тусгаарлагданаахай. Гуримай онсо илгаанууд гэблэ, хэгдэдэг үлэ ябадалнуудые бусадтаа элтигэ байлага, үлэ ябадалнуудые уридшалан багсаамжалха арга гэхэ мэтэнүүд манай хэлэнэй гуримые бээлүүлгэдэ тодор үзэгдэнэ. Үрэ дүнгүүдшье харгаданхай, нөөсөлнэй дүй дүршлээлөөр хубалдаха аргатайдаа. Агын Буряадай автономито тойрого түлөөлэгшэд манда ерэх гэжэ зэхэнхэй. Шэтэ хотымнай нүхэд манай дүршэлые халан абаха гэжэ оролдоно.

- Байглаа намар манай эндэ уласхондын конференци үнгэрэе бэлэй...

- Тэрэ «Регионай экономико: оршон зайн аспектнүүд» гэхэн гаршагтай байгаа.

Юундэ? Ондоо регионтой, Российт, дэлхийтэй сасуулхада, Буряад Республикин ямар нуури эзэлжэ байнхийн мэдэжэ абахын тула эмхидхээбди. Буряад орон тухай экономическа олонийн үмэнэ мэдүүлэбди, манай республика Региональна хүгжэлтэ болон харилсаа холбооной уласхондын академидэ абаа, харин манай Президент Леонид Васильевич Потапов академиин бодото гэшүүн болоо (харин Татьяна Гавриловна гэшүүн-корреспондент болоо. - Автор).

- Инвестициинүүдэй талаар ямар гээшбэ?

- Инвестиционно проектийнүүдэй конкурсын түрүүшүүнхийс бии болгообди. Минии

нанахада, мүнөөнхөө гүрэнэй зүгтээ дээрээлгэ конкурсын үндэхэ нуури дээрээ хэлэлгэдэхэ ёнотой. Эрхэ нүхэсэлнүүдэйн огтошие хүнгэн бэш байтар аяар 140 хабадагшад сутларшоол! Энэ конкурс хэхэдээ хажуугаарин ондоошие нэгэ бэрхшээлэе дабанабди гэблэ, биджедэй мүнгэ зөөридэ найдахагүй, харин ондоо тээхээ тэрэниие олох. Энэ ушартга банкын мүнгэ зөөри тулахада аргатай.

- Биджедэй мүнгэ зөөрие хабаадуулха ён заншалнаа арсанабди гэжэ хэлэбэ гү?

- Бюджет гээштэйнай банк бэшэ, лаб хангаха гаранти бэшэ, харин социалын асуудалнуудые шийдхэхэ арга болонол дää.

Гадна бидэнэр «Электронная Россия» гэхэн конкурсын шүүгээд, олцуулхыгээсээгэйтэй байхаа хоёр түб - Улаан-Үдэй Сандэнэтэнэй болон Эдиршүүлэй номой сангуудтаа, мүн республикин аймагуудтаа 22 түүүддэе түлөөнэгүйгээр нээгээби.

РЕДАКЦИИНАА. Менеджернүүдэй дулдынгээ бэшэ эблээс эмхидхээнэ

11.12.2003

БУРЯД ҮНЭН

№209 (20871)

Дүхэргүй

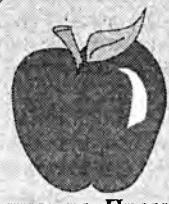
Дэлгизийн
дээжээз

6

№50 (351)

ТУРНИР ПОЭТОВ СТАЛ СЕНСАЦИЕЙ

Дух поэзии живым огнем горит

Подведены окончательные итоги первого Международного поэтического турнира имени Намжилы Нимбуева. За праздничными фанфарами и великолепным зрелищем, скрытым от глаз зрителей осталось столько гигантской работы. В бюджетах республики и города ни одной строчки не было заложено на его проведение, но Президент Бурятии и мэр Улан-Удэ нашли возможность выделить средства на гран - при и первую премии участникам. Премию второй степени выделил Госкомитет по делам молодежи, туризму, физической культуре и спорту и специальную премию - Министерство культуры. Все остальное было сделано на спонсорские деньги. Огромная благодарность всем, кто помог, без чьей помощи не состоялось бы этого прекрасного действия. Первым откликнулся на призыв

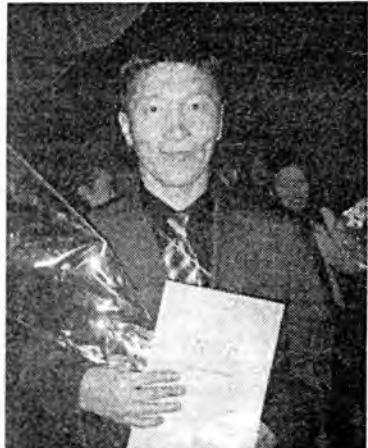

Станислав Куняев

БОИ ПОЭТОВ ПО ТРАДИЦИЯМ ДРЕВНЕГО ВОСТОКА

Собственно турнир начался после захватывающего зрелища от театра "Человек" и песен известного дуэта Жамбаловых. Жюри вытянуло тему для экспромта "Кони как сон" по мотивам произведений самого поэта. Опустился полупрозрачный занавес, участники склонились над бумагой. Для зрителей потекли минуты, для поэтов, пролетевшие как мгновения. Эту "мгновенность поэтического отражения" через 7 минут начало оценивать жюри во главе со Станиславом Куняевым (г. Москва). Переводчиками были Раҳмет Шоймарданов, Баир Дугаров, Николай Шабаев, знающие монгольский язык, а также член жюри - монгольский поэт-переводчик Мэргэн, свободно владеющий русским языком. Он закончил свое время Академии наук им. Горького в Москве и знал Намжилу по восторженным отзывам студентов. Обсуждение жюри было настолько бурным, что отведенных 40 минут концертной программы для судей не хватило. Пришлось объявлять дополнительный антракт. После антракта суды приятно удивились, что зрители не разошлись, а терпеливо ждали вердикта жюри. Из - за ограниченности газетных строк мы не можем привести стихи всех финалистов. Представляем Вашему вниманию мгновенное творчество победителей.

ПОБЕДИТЕЛЬ – ПОЭТ – ПЕСЕННИК МОНГОЛИИ

Хов хоосон доторх хувьсал
Хусээд ирэхгүй зүуд шиг
иляхамсуу
Харин хүний сэтгэлийн
орчинд
Яг манай морьд шиг зүгээр
л элгэмсүү.

Эти стихи Галсансүх по-
сле подстрочного перевода сразу поразили судей философским восприятием предложенной темы.

**Трепетные, как
недосыпаемые спы,
Метаморфозы внутри
пустоты,
В сфере человеческой души,
Словно наши кони
осызаются, просты.**

Но даже самый подробный построчный перевод, по словам Баира Дугарова, не передал всей глубины смысла о бренности бытия, сущности жизни, о созидающей силе человеческой души.

ДЕВУШКА – ВОПЛОЩЕНИЕ ПОЭЗИИ

Тайгана Очур заворожила зал с первых звуков своего голоса еще на знакомстве со своим творчеством в начале турнира. Нежность мелодичного голоса усилила ощущение того, что эта хрупкая девушка поет стихи на неведомом прекрасном языке. Премия первой степени, учрежденная Администрацией города, досталась ей по праву. Тувинской участнице повезло, что наш известный поэт Раҳмет Шоймарданов, переведивший стихи участников, знает тюркские языки и он сумел прекрасно передать дух ее творчества.

**Жизнь как просторная степь.
Небесная сила гонит табуны.
Быстрононгие кони несутся
галопом,
И на вечных камнях
их следы - письмена.**

НОВАЯ ИПОСТАСЬ ТЕЛЕЖУРНАЛИСТА

О том, что журналисты в своем роде тоже мастера слова, никто не сомневается. Но не зря телевизионщиков считают элитой журналистики, посколь-

ку только они за каждым словом видят кадр - картинку. Чем не сродни поэзии? Ирина Гомбоин блестательно доказала это. Специальная премия, учрежденная Министерством культуры Бурятии, несомненно станет ей хорошим подспорьем для издания своего первого сборника.

**Зүүдэн мэтэ морид,
Зүүн зүг руу шэглээд,
Аян зам руу шамайем
абаашаа,
Зуун жэлдэ бидэ хөр
хахасаабди.
Хахасажа байхадамны,
Саһан сэсэг мэтэ һэн.
Харин мүнөөдэр бусахадаш,
Сэсэгүүд саһан мэтэ**

**Кони как сон полетели
на восток,
Увели тебя в путь
На целый век мы с тобой
простились.
И когда мы прощались,
Снег был похож на цветы.
Ты вернулся сегодня,
А цветы так похожи**

на снег.

По словам главного координатора турнира, также известной тележурналистки Жанны Дымчиковой, сравнение снега с цветами очень напоминает распространенное в китайской поэзии поэтическое сравнение цветов сливы и выпавшего снега. "Я различить не в силах, где сливы цветут, где снега белизна..." (Бо Цзюй И).

ПОЭТ РОДИНЫ ПОЭТИЧЕСКИХ ТУРНИРОВ

Китайскому поэту Гунгаржабу досталась премия 3 степени, учрежденная Администрацией Еравны.

**На берегу реки Онон
Много коней пасется,
Среди многих звезд
Серебрится небо.
Воды седого Байкала
В тумане встречает солнце.**

оргкомитета А.Азаргая, директор фирмы "101%" - разработчик сайта Намжилы Нимбуева, «Информполис» - В.Дагаев - предоставил круглосуточно Интернет, ОАО «Республиканская типография» выпустила книгу стихов конкурсантов «Песни нового дня», студия «Слайд Фокс» - С.Лыгденова работала над дизайном полиграфической продукции, гостиница «Гэсэр» - А.Маркакова и ГК «Бурятия» - Ф.Дубанова - помогли с размещением гостей, рестораны «Индиго», «Джунго», «Саран», «Баатарай үргэ» - предоставили обеды и ужины гостям турнира, фирма «Корея-авто» - микроавтобус. Хозяева магазина «Флора-Дизайн» украсили турнир оригинальными букетами цветов. К.Ханхалаев издал в Москве сборник Намжилы Нимбуева "Стрекоженные молнии", дополненный неопубликованными стихами, переводами стихов монгольских поэтов-лириков, прозой. Книга привезена и продается в Доме печати (59 каб.).

**В лесах Баргуджин-Токума
Слышен топот сотен коней.
Издревле миллионы коней
Несутся в долинах здешних.
Среди многих-многих коней
Всегда отыщется скакун.
С чисто конфуцианской по-
чтительностью наш гость из
Китая не мог не написать сти-
хи, не упомянув в благодарность
родину Намжилы Нимбуева.**

Наибольший спор возник из-за поэта Бодын Батчуу (Монголия). Он был одним из главных претендентов на титул победителя. Семья поэта решила вручить ему памятный приз семье Нимбуевых - «нефритовое яблоко» с выгравированными на нем строками стихов Намжилы:

**«Стою на планете
Под деревом моей родины,
Играю словом -
Румяным краснощеким
яблоком,
Подкидываю и ловлю его,
Подкидываю и ловлю его.**

И НЕКОГДА СЛЕЗЫ ВЫТЕРЕТЬ...

**«Зүүд мэт морьд»
Алтан дорвон туурай
Ертомцийн монгон зулайд
Галт улаан тамга дарчихаад
Ганц сайхан уурсэхийн цаг дор
Сарны монгон туулай
чирирсэн.**

**Четыре золотых копыта
На серебряном лице
Вселенной,
Оставляя огненно-красную
печать**

**В миг единственной
прекрасного ржания
Приходит в трепет
серебряный заяц луны.
По монгольской легенде на
луна живет заяц, пояснили нам
члены жюри необычное поэтическое сравнение. Госкомитет по делам молодежи учредил для него премию в 10 000 рублей.**

Когда для вручения памятного приза на сцену вышла великая женщина, давшая жизнь нашему поэту Намжилу Нимбуеву, зал в едином порыве встал. Невольные слезы потекли у зрителей. Батчуу, не знающий русского языка, вначале не понял, что для получения приза из рук матери поэта вызывают именно его. И лишь шагнув к ней навстречу, не смог сдержать слез.

ГЛАВНЫЕ ИТОГИ ТУРНИРА

Хочу подчеркнуть, что жюри было непросто работать. Сам турнир своей необычностью заставил поволноваться даже нас. Мы, и сами судьи, попробовали сочинить экспромты. Это несложно даже для титулованных поэтов, - отметил Станислав Куняев.

"Все финалисты достойно себя показали, были поощрены хорошими призами: видеомагнитофоны выделили ТРК «СТС-Байкал», «МК в Бурятии», «Славия-Тех» - хорошие фотоаппараты, командирские часы и др. Но сами поэты - участники говорили о том, что главным для них был не приз, а возможность участия. Лучшим подарком для них стало опубликование стихов в специальном сборнике "Песни нового дня", - сообщила главный продюсер турнира Любовь Базарова (Нимбуева).

На банкет прибыли опоздавшие из-за нелетной погоды якутка Елена Коорсуннах (Слепцова) с переводчиком Зоей Соловьевой. На заданную тему Елена Коорсуннах экспромтом написала стихотворение и прочитала с применением семирожкового женского бубна и хомуса свое произведение столь самобытно, что ошеломила всех присутствующих. Жюри вместе с Е.Ханхалаевым решили наградить ее статуэткой-символом "Аистенок" работы Даши Намдакова, который будет скоро отлит и перешлют его в Якутск.

Много слов благодарности адрес оргкомитета турнира прозвучало на прощальном банкете. Самым эмоциональным стало выступление Амарсаны Улзытуева - сына известного поэта Дондока Улзытуева:

"Вы даже не представляете, что вы сделали. Вы сдвинули могильную плиту с поэзии республики, дали мощный толчок для рождения новых поэтов, которые обязательно прославят республику".

Олег МИХАЙЛОВ.

11.12.2003

БУРЯТ ГАЗ

8

№209 (20871)

Онлайн

№50 (351)

Среда, 17**Первый канал**

07.00 ТЕЛЕКАНАЛ «ДОБРОЕ УТРО»
 10.00 НОВОСТИ
 10.05 Т/С «УЧАСТОК»
 11.10 «ЗЕМЛЯ ЛЮБВИ, ЗЕМЛЯ НАДЕЖДЫ», Т/С
 12.10 СМЕХОПАРАМА ЕВГЕНИЯ ПЕТРОСЯНА
 12.40 ДИСНЕЙ-КЛУБ: «ЧУДЕСА НА ВИРАЖАХ»
 13.00 НОВОСТИ
 13.10 Х/Ф «НЕВЕСА ОБЕТОВАННЫЕ»
 15.20 ГОРОД ЖЕНЩИН
 16.00 НОВОСТИ
 16.20 «УГАДАЙ МЕЛОДИЮ»
 17.00 Т/С «БЕРЕГ МЕЧТЫ»
 19.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
 19.30 «ЛЕОННД БРОНЕВОЙ. АРТИСТ ПОНЕВОЛЕ». ДОК. ФИЛЬМ
 20.00 «ЗЕМЛЯ ЛЮБВИ, ЗЕМЛЯ НАДЕЖДЫ», Т/С
 21.00 «МАГИЯ. РАЗОВЛАЧЕНИЯ»
 22.00 ВРЕМЯ
 22.30 Т/С «УЧАСТОК»
 23.40 «КРЕМЛЬ-9». ЮРИЙ АНДРОПОВ. В ЛАБИРИНТЕ ВЛАСТИ». ФИЛЬМ 2
 00.30 НОЧНОЕ «ВРЕМЯ»
 00.50 «КРЫЛЬЯ»
 01.20 «ФОРМУЛА ВЛАСТИ»
 01.50 ПРОГРАММА СЕРГЕЯ ШОЛОХОВА «ТИХИЙ ДОМ»
 02.20 Х/Ф «БОЛЬШОЕ ОГРАБЛЕНИЕ ПОЕЗДА»
 04.20 Х/Ф «СЕСТРЫ, БРАТЬЯ, СОПЕРНИКИ И СОПЕРНИЦЫ»
 05.50 Т/С «ПОЛТЕРГЕЙСТ-IV»
«РОССИЯ»
 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
 06.10, 07.15, 07.45, 08.45 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
 06.45, 08.15, 09.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
КАНАЛ «РОССИЯ»

НТВ

07.00 УТРО НА НТВ
 09.50 Т/С «ЧУЖОЕ ЛИЦО»
 11.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
 11.25 «КУЛИНАРНЫЙ ПОВЕДИНОК. «БЛАГАНОМ ЛИМИТЕД» - «МАДАВА»

НТВ

07.00 УТРО НА НТВ
 09.50 Т/С «ЧУЖОЕ ЛИЦО»
 11.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
 11.25 «КУЛИНАРНЫЙ ПОВЕДИНОК. «БЛАГАНОМ ЛИМИТЕД» - «МАДАВА»

• ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 •**Четверг, 18****Первый канал**

07.00 ТЕЛЕКАНАЛ «ДОБРОЕ УТРО»
 10.00 НОВОСТИ
 10.05 Т/С «УЧАСТОК»
 11.10 «ЗЕМЛЯ ЛЮБВИ, ЗЕМЛЯ НАДЕЖДЫ», Т/С
 12.10 «ЛЕОННД БРОНЕВОЙ. АРТИСТ ПОНЕВОЛЕ». ДОК. ФИЛЬМ
 12.40 М/Ф «БАЗЗ И ЕГО КОМАНДА»
 13.00 НОВОСТИ
 13.10 Х/Ф «РЫСЬ ВЫХОДИТ НА ТРОПУ»
 14.10 «КРЫЛЬЯ»
 14.40 ДОК. ДЕТЕКТИВ. «РЫБНАЯ КВОТА НА СТСРЕЛ»
 15.10 ГОРОД ЖЕНЩИН
 16.00 НОВОСТИ
 16.30 «УГАДАЙ МЕЛОДИЮ»
 17.00 «ПРЯМАЯ ЛИНИЯ» С ПРЕЗИДЕНТОМ РФ В.В.ПУТИНЫМ
 20.00 «ЗЕМЛЯ ЛЮБВИ, ЗЕМЛЯ НАДЕЖДЫ», Т/С
 21.00 «СЛАВОЕ ЗВЕНО»
 22.00 ВРЕМЯ

Местное время

22.45 Т/С «УЧАСТОК»
 23.50 «ЧЕЛОВЕК И ЗАКОН»
 00.30 НОЧНОЕ «ВРЕМЯ»
 00.50 ХОККЕЙ. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТУРНИР «КУБОК «БАЛТИКИ». СБОРНАЯ РОССИИ - СБОРНАЯ ФИНЛЯНДИИ

«РОССИЯ»

06.00 «ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!»
 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
 06.10, 07.15, 07.45, 08.40 - ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
 06.45, 08.15, 09.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
КАНАЛ «РОССИЯ»
 09.45 Т/С «ЛИНИИ СУДЬБЫ»
 10.45 «ЧТО ХОЧЕТ ЖЕНЩИНА»
 11.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
 12.00 ВЕСТИ
 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
 12.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ «РОССИЯ»
 12.50 «АШЛАГ»
 13.50 «ЧАСТНАЯ ЖИЗНЬ». ТОК-ШОУ
 14.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
 15.00 ВЕСТИ

НТВ

07.00 УТРО НА НТВ
 09.55 Т/С «ЧУЖОЕ ЛИЦО»
 11.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
 11.25 «КУЛИНАРНЫЙ ПОВЕДИНОК. «БЛАГАНОМ ЛИМИТЕД» - «МАДАВА»

ОАО «БурятАвто Сервис»

г.Улан-Удэ, Стрелка, тел: 44-34-03, 44-05-14, 44-34-88.

Предлагает следующие автомобили:

«Волга» (ГАЗ-3110), «Волга» (ГАЗ-3102),
 «Газель», «Соболь», ВАЗ.

Широкий выбор, **БЕСПЛАТНАЯ**
 предпродажная подготовка, диагностика,
 техобслуживание и контроль состояния
ВАШЕГО автомобиля.

Это действительно приемлемые
 цены и реальные гарантии!

**Автозапчасти ко всем
 отечественным автомобилям**

Тракторные запчасти

Автоцентр «БурятАвто Сервис»
 производит ремонт автотехники

Бурятгаз**Онлайн**

№50 (351)

Местное время

12.20 ТОК-ШОУ «СТРАНА СОВЕТОВ»
 13.00 «СЕГОДНЯ»
 13.35 «ТЕРРИТОРИЯ ВЫЖИВАНИЯ»
 14.00 Х/Ф «ОШИБКА РЕЗИДЕНТА»
 15.35 «ПО ПРАВУ»
 16.00 «СЕГОДНЯ»
 16.35 ТОК-ШОУ «ПРИНЦИП ДОМИНО»
 18.00 «СЕГОДНЯ»
 18.30 Т/С «ОНА, НАПИСАЛА УБИСТВО» (США)
 19.35 «ЧИСТОСЕРДЕЧНОЕ ПРИЗНАНИЕ»
 20.00 «СЕГОДНЯ»
 20.35 Т/С «МОСКВА. ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ»
 21.50 Т/С «ЧУЖОЕ ЛИЦО»
 23.00 «СЕГОДНЯ»
 23.40 «КРАСНАЯ СТРЕЛА»
 23.55 Х/Ф «ФЕДЕРАЛЬНАЯ ЗАЩИТА»
 02.00 «СЕГОДНЯ»
 02.35 ГОРДОН
 03.30 ОКОНЧАНИЕ ТРАНСЛЯЦИИ

Ариг Ус

07.40 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС
 08.00 ГЛОБАЛЬНЫЕ НОВОСТИ
 08.05 «ГОЛОД»
 08.15 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
 08.40 М/С «КОТОПЕС»
 09.05 М/С «ОХ УЖ ЭТИ ДЕТКИ»
 09.30 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС
 09.50 ФОРМУЛА УСПЕХА. ЖИЗНЬ БЕЗ РИСКА
 10.00 ЗАВТРАК С ДИСКАВЕРИ
 11.05 Х/Ф «МУЖЧИНА-РУСАЛКА»
 13.20 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
 13.40 М/С «ДИКАЯ СЕМЕЙКА ТОРНБЕРИ»
 ПЕРЕРЫВ ДО 17.00
 17.00 Т/С «ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТИЧИ»
 18.00 ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО
 18.30 М/Ф
 18.45 ФОРМУЛА УСПЕХА
 19.00 «ШКОЛА РЕМОНТА»
 20.00 «БУДНИ» (ПРЯМОЙ ЭФИР)
 20.30 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС
 21.00 «ОКНА»
 22.00 «ГОЛОД». ПОГОДА
 23.00 Х/Ф «БЕЗУМНЫЙ». ЖИЗНЬ БЕЗ

РИСКА

00.55 «ГОЛОД»
 01.00 «ДИКИЙ МОЛОДНЯК», 13С.
 01.30 Х/Ф «НЕ ТРОГАЙ БЕЛУЮ ЖЕНЩИНУ»

Тивиком

07.50 «ЛОСК». ПОГОДА
 08.00 «ГАДЖЕТ И ГАДЖЕТИНЫ», М/С
 08.25 «ПАУЭР РЕЙНДЖЕРС, ИЛИ МОГУЧИЕ РЕЙНДЖЕРЫ»
 08.50 «ТРАНСФОРМЕРЫ»
 09.30 ПРОЕКТ «ОТРАЖЕНИЕ». «КРАСНЫЕ ВОДОЛАЗЫ»
 10.30 «24»
 10.50 «ДАРМА И ГРЕГ», Т/С
 11.20 Х/Ф «ЛЕГКОЕ ДЕЛО ОБ УБИЙСТВЕ»
 13.25 «ДИКАЯ ПЛАНЕТА», Д/Ф
 14.00 «ИСТИННАЯ ЛЮБОВЬ», Т/С
 14.55 «ТАКАЯ ПРОФЕССИЯ», ТЕЛЕГРАФ
 15.30 «24». «ЛОСК». ПОГОДА
 15.50 «ЖЕЛАННАЯ», Т/С
 17.00 М/С «ДИНОЗАВРЫ»
 17.25 «ПАУЭР РЕЙНДЖЕРС, ИЛИ МОГУЧИЕ РЕЙНДЖЕРЫ», Т/С
 17.50 FOX KIDS НА REN TV. «МАСКА», М/С
 18.15 Х/Ф «ВЕЧНЫЙ ЗОВ», 10 С.
 19.55 «ЛОСК». ПОГОДА
 20.05 «МУЗЫКАЛЬНЫЕ ПОЗДРАВЛЕНИЯ»
 20.55 «СИМПСОНЫ»
 21.20 «ЖЕЛАННАЯ», Т/С
 22.30 «24». «ЛОСК». ПОГОДА
 23.10 Х/Ф «ГОЛОВОРЕЗЫ» (США)
 01.10 «24»

СТС - «БАЙКАЛ»

07.00 «МОРК И МИНДИ», Х/Ф
 07.30 ПРОГРАММА М/Ф
 08.00 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ВУДИ И ЕГО ДРУЗЕЙ», М/Ф
 08.30 «ДРУЗЬЯ», Т/С
 09.00 «БЕДНАЯ НАСТЯ», Х/Ф
 10.00 АФИША
 10.30 КИНО НА СТС: «КОРОТКОЕ ЗАМЫКАНИЕ»
 12.30 КОМЕДИЯ НА СТС: «НЕСЧАСТНЫЕ ВМЕСТЕ»
 13.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
 13.30 «ШИПЫ И РОЗЫ», Х/Ф
 14.30 «ЗАЖИГАЙ СО СТИВЕНСАМИ», Х/Ф
 15.00 ПРОГРАММА М/Ф
 15.30 «СКУБИ И СКРЭППИ», М/Ф
 15.55 «ГАРГУЛЬИ», М/Ф
 16.25 «СИЛЬВЕСТР И ТВИТИ», М/Ф
 17.00 «ДОРОГАЯ, Я УМЕНЬШИЛ ДЕТЕЙ», Х/Ф
 18.00 «ДРУЗЬЯ», Т/С
 18.30 «ТОММИ-ОБОРОТЕНЬ», Т/С
 19.00 «ЗАЧАРОВАННЫЕ», Х/Ф
 20.00 ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2
 20.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
 21.00 «БЕДНАЯ НАСТЯ», Х/Ф
 22.00 КИНО НА СТС: «МИЛЛИОНЫ БРУСТЕРА»
 00.00 «СЕКС В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ». Х/Ф
 00.40 ДЕТАЛИ
 01.10 «МЕРТВАЯ ЗОНА», Х/Ф
 02.10 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ

БУРЯТГАЗ

Предлагает услуги населению
Продажа и установка

Газовые плиты в большом ассортименте 1-2-3-4-конфорочные
 Бытовые баллоны 5-12-27-50 л.
 Заправка баллонов.
 Гарантированная экономия семейного бюджета до 500 руб. в месяц

г.Улан-Удэ, ул. Гурульбинская, 21,

тел.: (3012) 22-43-77, 22-50-22, 22-44-11.

Местное время

20.35 Т/С «МОСКВА. ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ», 8 С.
 21.50 Т/С «ЧУЖОЕ ЛИЦО», 4 С.
 23.00 «СЕГОДНЯ»
 23.40 «КРАСНАЯ СТРЕЛА»
 23.50 «К БАРЬЕРУ!»

Ариг Ус

07.40 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС»
 08.00 «ГЛОБАЛЬНЫЕ НОВОСТИ»
 08.05 «ГОЛОД»
 08.15 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
 08.40 М/С «КОТОПЕС»
 09.00 М/С «ОХ УЖ ЭТИ ДЕТКИ»
 09.30 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС»
 09.45 ФОРМУЛА УСПЕХА
 10.00 ЗАВТРАК С ДИСКАВЕРИ
 11.05 Х/Ф «БЕЗУМНЫЙ». ЖИЗНЬ БЕЗ РИСКА
 13.15 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
 13.35 М/С «ДИКАЯ СЕМЕЙКА ТОРНБЕРИ»
 ПЕРЕРЫВ ДО 17.00
 17.00 Т/С «ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТИЧИ»
 18.00 ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО
 18.30 М/Ф
 18.45 ФОРМУЛА УСПЕХА
 19.00 «ЗАПРЕТНАЯ ЗОНА»
 20.00 «МИСТЕР БИН»
 20.30 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС»
 21.00 «ОКНА»
 22.00 «ГОЛОД». ПОГОДА
 23.00 Х/Ф «ВОРОВКА»

Тивиком

07.50 «ЛОСК». ПОГОДА
 08.00 «ГАДЖЕТ И ГАДЖЕТИНЫ», М/С
 08.25 Т/С «ПАУЭР РЕЙНДЖЕРС, ИЛИ МОГУЧИЕ РЕЙНДЖЕРЫ»
 08.50 М/С «ТРАНСФОРМЕРЫ»
 09.20 «ДИКАЯ ПЛАНЕТА»
 10.30 «24»
 10.50 «ДАРМА И ГРЕГ», Т/С
 11.20 Х/Ф «ГОЛОВОРЕЗЫ»
 13.25 «ДИКАЯ ПЛАНЕТА», Д/Ф
 14.00 «ИСТИННАЯ ЛЮБОВЬ», Т/С
 14.55 «ВСЕ ДЛЯ ТЕБЯ»
 15.30 «24», «ЛОСК». ПОГОДА

№9**Пятница, 19****первый канал**

07.00 ТЕЛЕКАНАЛ «ДОБРОЕ УТРО»
 10.00 НОВОСТИ
 10.05 Т/С «ЧУАСТОК»
 11.10 «ЗЕМЛЯ ЛЮБВИ, ЗЕМЛЯ НАДЕЖНЫХ», Т/С
 12.10 «ШУТКА ЗА ШУТКОЙ»
 12.40 «ТВИНСИС»
 13.00 НОВОСТИ
 13.10 Х/Ф «СУНИКУМ»
 15.00 ГОРОД ЖЕНЩИН
 16.00 НОВОСТИ
 16.20 «УГАДАЙ МЕЛОДИЮ»
 16.50 Т/С «БЕРЕГ МЕЧТЫ»
 17.50 ПОСЛЕДНИЙ ГЕРОЙ
 19.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
 19.20 ПРЕМЬЕРА. «ЛИЧНАЯ ЖИЗНЬ». ДОК. ФИЛЬМ
 20.00 «ОСНОВНОЙ ИНСТИНКТ»
 20.50 «ПОЛЕ ЧУДЕС»
 22.00 ВРЕМЯ
 22.30 ВАЛЕРИЯ. «СТРАНА ЛЮБВИ». ЛУЧШИЕ ПЕСНИ
 23.40 ЧТО? ГДЕ? КОГДА?
 01.00 Х/Ф «ЖЕНСКИЕ ТАЙНЫ»

«РОССИЯ»

06.00 «ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!»
 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
 06.10, 07.15, 07.45, 08.40 - ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
 06.45, 08.15, 09.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
 КАНАЛ «РОССИЯ»
 09.45 Т/С «ЛИНИИ СУДЬБЫ»
 11.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
 12.00 ВЕСТИ
 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
 12.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
 КАНАЛ «РОССИЯ»
 12.50 «МУСУЛЬМАНЕ»
 13.00 «ВСЯ РОССИЯ»
 13.15 «МОСКВА - МИНСК»
 13.30 «КОЛОССАЛЬНОЕ ХОЗЯЙСТВО»

№50 (351)

13.50 «ЧЕРНЫЙ ГЕНЕРАЛ»
 14.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
 15.00 ВЕСТИ
 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
 15.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
 КАНАЛ «РОССИЯ»
 15.30 Т/С «СЛЕДСТВИЕ ВЕДУТ ЗНАТОКИ». «ЛЮБОЙ ЦЕНОЙ»
 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
 17.40 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
 КАНАЛ «РОССИЯ»
 18.00 ВЕСТИ
 18.10 «В ПОИСКАХ ПРИКЛЮЧЕНИЙ»
 19.05 Т/С «УНДИНА»
 20.00 «КОМНАТА СМЕХА»
 21.00 ВЕСТИ
 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
 21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
 КАНАЛ «РОССИЯ»
 21.50 «СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!»
 21.55 Х/Ф «ИРИОН СУДЬБЫ, ИЛИ С ЛЕГКИМ ПАРОМ!»
НТВ
 07.00 УТРО НТВ
 09.50 Т/С «ЧУЖКОЕ ЛИЦО»
 11.00 «СЕГОДНЯ УТРОМ»
 11.25 Х/Ф «СВОЕВРЕМЕННАЯ ЖЕНЩИНА»
 12.20 ТОК-ШОУ «СТРАНА СОВЕТОВ»
 13.00 «СЕГОДНЯ»
 13.35 «ВНИМАНИЕ: РОЗЫСК!». КВАДРАТНЫЕ МЕТРЫ ОБМАНА
 14.00 ДЕТЕКТИВ «СУДЬБА РЕЗИДЕНТА», 2 С.
 15.40 «ПО ПРАВУ»
 16.00 «СЕГОДНЯ»
 16.35 ТОК-ШОУ «ПРИНЦИП ДОМИНО»
 18.00 «СЕГОДНЯ»
 КАНАЛ БГТРК
 18.30 УЛГУР
 18.40 БУДЬТЕ ЗДОРОВЫ
 19.00 КРОССВОРД-ШОУ
 19.10 НАРОДНЫЙ ТЕЛЕФОН
 19.15 УЯНГЫН ШҮРЭ
 КАНАЛ НТВ
 19.30 «НАЦИОНАЛЬНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ. ПОЯС ШАХИДА»
 20.00 «СЕГОДНЯ»
 20.35 «СВОБОДА СЛОВА»
 21.55 БОЕВИК «ВЫХОД ДРАКОНА»
 00.15 СУПЕРБОКС. МАЙКЛ ГРАНТ ПРО-

Бурят тэн**Духэриг**

ТИВИ ДОМИНИКА ГУИНА

Ариг Ус

07.40 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС»
 08.00 «ГЛОБАЛЬНЫЕ НОВОСТИ»
 08.05 «ГОЛОД»
 08.15 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
 08.40 М/С «КОТОПЕС»
 09.05 М/С «ОХ УЖ ЭТИ ДЕТКИ»
 09.30 «ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС»
 09.50 ФОРМУЛА УСПЕХА.
 10.00 ЗАВТРАК С ДИСКАВЕРИ
 11.05 Х/Ф «ВОРОВКА»
 13.05 М/С «ЭЙ, АРНОЛЬД!»
 13.30 М/С «ДИКАЯ СЕМЕЙКА ТОРНБЕРИ»
 ПЕРЕРЫВ до 17.00
 17.00 Т/С «ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТИЧ»
 18.00 ПОВЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО
 18.30 М/Ф
 18.45 ФОРМУЛА УСПЕХА
 19.00 «ШКОЛА РЕМОНТА»
 20.00 «МИСТЕР БИН»
 20.30 ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС
 21.00 «ГОЛОД». ПОГОДА
 22.00 «ОКНА». ПОГОДА
 23.00 Х/Ф «НИНДЗЯ-СЕРВЕРЫ»

Тивиком

07.15 «ЛОСК». ПОГОДА
 07.25 РАДАР-СПОРТ
 08.00 «ГАДЖЕТ И ГАДЖЕТИНЫ», М/С
 08.25 «ПАУЭР РЕЙНДЖЕРС, ИЛИ МОГУЧИЕ РЕЙНДЖЕРЫ», Т/С
 08.50 «ТРАНСФОРМЕРЫ», М/С
 09.20 «ДИКАЯ ПЛАНЕТА», Д/Ф
 10.30 «24»
 10.50 «ДАРМА И ГРЕГ», Т/С
 11.20 Х/Ф «КРЕСТНЫЙ СЫН»
 13.30 «ДИКАЯ ПЛАНЕТА»
 14.00 «ИСТИННАЯ ЛЮБОВЬ», Т/С
 14.55 «МИРОВЫЕ РОЗЫГРЫШИ»
 15.30, 22.30 «24». «ЛОСК». ПОГОДА
 15.50 «ЖЕЛАННАЯ», Т/С
 17.00 «ДИНОЗАВРЫ», М/С
 17.25 «ПАУЭР РЕЙНДЖЕРС, ИЛИ МОГУЧИЕ РЕЙНДЖЕРЫ»

• ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 •**Суббота, 20****первый канал**

07.00 НОВОСТИ
 07.10 Х/Ф «СОТРУДНИК ЧК»
 09.00 «ТВИНСИС»
 09.20 ИГРАЙ, ГАРМОНЬ ЛЮБИМАЯ!
 10.00 СЛОВО ПАСТЫРЯ
 10.10 ЗДОРОВЬЕ
 11.00 НОВОСТИ
 11.10 «СМАК»
 11.30 «ВОЗВРАЩЕНИЕ ДОМОЙ. СЕРГЕЙ БЕЗРУКОВ. МОСКВА»
 12.10 ДОГ-ШОУ
 13.00 НОВОСТИ
 13.10 ИСТОРИЯ С ГЕОГРАФИЕЙ. «ЗВЕЗДЫ: ВНУТРЕННИЙ МИР»
 14.00 СПАСАТЕЛИ
 14.30 Х/Ф «ХОЛОДЯК»
 16.10 М/Ф «ТИМОН И ПУМБА»
 16.40 Х/Ф «ПЕРЕД РАССВЕТОМ»
 19.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
 19.10 «КВН-2003». ПРЕМЬЕР-ЛИГА. ПЕРВЫЙ ПОЛУФИНАЛ
 21.00 «КТО ХОЧЕТ СТАТЬ МИЛЛИОНЕРОМ?»
 22.00 ВРЕМЯ
 22.25 ПОСЛЕДНИЙ ГЕРОЙ
 23.30 «ЗОЛОТОЙ ГРАММОФОН»
 00.30 Х/Ф «КИМЕНИННИЦА»
 01.10 ХОККЕЙ. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТУРНИР «КУБОК «БАЛТИКИ». СВОР-

НАЯ ШВЕЦИИ - СБОРНАЯ РОССИИ
 04.00 Х/Ф «ДЕМОН ПЕСКОВ»
 05.50 «НИЧТО НЕ ВЕЧНО», 2 С.
 06.30 «ШУТКА ЗА ШУТКОЙ»

«РОССИЯ»

06.55 Х/Ф «ДВА БИЛЕТА НА ДНЕВНОЙ СЕАНС»
 08.30 «КИНОИСТОРИИ ГЛЕБА СКОРОХОДОВА»
 08.45 «ЗОЛОТОЙ КЛЮЧ»
 09.05 «РУССКОЕ ЛОТО»
 09.35 «ТОМ И ДЖЕРИ»
 10.05 «БОЛЬШАЯ ПЕРЕМЕНА»
 10.30 «ХА». МАЛЕНЬКИЕ КОМЕДИИ
 10.45 «УТРЕННЯЯ ПОЧТА»
 11.20 «НЕ СКУЧАЙ!» С МИХАИЛОМ ЕВДОКИМОВЫМ
 12.20 «САМ СЕБЕ РЕЖИССЕР»
 13.15 «КРУТОЙ МАРШРУТ - ЮГ»
 14.15 «КЛУБ СЕНАТОРОВ»
 15.00 ВЕСТИ
 15.20 Х/Ф «КАРЬЕРА ДИМЫ ГОРИНА»
 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
 17.00 ПРАВО СОБСТВЕННОСТИ
 17.15 КҮРҮӨР
 17.20 ПРОГРАММА «ЧЕЛОВЕК»
 17.35 ЗДОРОВЬЕ ЖЕНЩИНЫ В ЕЕ РУКАХ
 17.45 БҮРЯД ОРОН
 18.05 ГУСИНОЗЕРСКАЯ ГРЭС
 18.15 БУДЬТЕ ЗДОРОВЫ
 18.35 БУДНИ БУРКООПСОЮЗА
 18.45 ПРИМІТЕ ПОЗДРАВЛЕНИЯ

Окна и двери для дома от**ТЕХНОДОМ**

из дерева, ПВХ, алюминия.

НОВИНКА!

- ОСТЕКЛЕНИЕ БАЛКОНОВ
- ТОРГОВОЕ ОБОРУДОВАНИЕ
- ОДЕЛОЧНЫЕ РАБОТЫ

Телефон: 21-70-13

Ул. Борсоева, 7а, каб. 501

11.12.2003**№209 (20871)**

12.30 КОМЕДИЯ НА СТС: «НЕСЧАСЛИВЫ ВМЕСТЕ»

13.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ

13.30 «ШИПЫ И РОЗЫ», Х/Ф

14.30 Т/С «ЗАХИГАСО С СТИВЕНСАМИ»

15.00 ПРОГРАММА М/Ф

15.30 «СКУБИ И СКРЭПЛИ», М/Ф

15.55 «ГАРГУЛЬИ», М/Ф

16.25 «СИЛЬВЕСТР И ТВИТИ», М/Ф

17.00 «ДОРОГАЯ, Я УМЕНЬШИЛ ДЕТЕЙ», Х/Ф

18.00 «ДРУЗЬЯ», Т/С

19.00 «ЗАЧАРОВАННЫЕ», Х/Ф

20.00 ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2

20.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ

21.00 «БЕДНАЯ НАСТЯ», Х/Ф

22.00 Х/Ф «СОЛДАТ»

00.05 ДЕТАЛИ

00.35 Х/Ф «ОТ ВСЕГО СЕРДЦА»

Монитор
Rolsen 708
L1510S
TFT 15"

5396 р

Celeron-2000
DDR 256 Mb/IDE 40Gb
64MbSIS650GXm/ Int
CD-ROM LG 52x
Клавиатура, мышь и коврик - в подарок!
10027 р

6750 р**отдел рекламы**

09.25 «КОМЕДИЙНЫЙ КОКТЕЙЛЬ»
 10.05 ФИГЛИ-МИГЛИ
 10.30 МОСКВА: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ
 11.00 ЗАВТРАК С ДИСКАВЕРИ
 12.00 «КАЛАМБУР»
 12.30 МОСКВА: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ
 13.00 Х/Ф «НИНДЗЯ-СЕРВЕРЫ»
 14.55 ШОУ БЕННИ ХИЛЛА
 15.25 Х/Ф «ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ, ИЛИ ПОСТОРОННИМ ВХОД ВОСПРЕЩЕН»

16.35 ФОРМУЛА УСПЕХА
 16.50 МУЗЫКА НА КАНАЛЕ
 17.00 «ГОЛОД»
 18.00 «ЖИЗНЬ В СЛОВЕ»
 18.30 МОЯ РОДНАЯ
 19.00 ЗАПРЕТНАЯ ЗОНА. ПОГОДА
 20.00 МИКС ФЛЙТ: БОИ БЕЗ ПРАВИЛ
 20.30 САЛША ПЛЮС МАША
 21.00 «НА НОЧЬ ГЛЯДЯ». ПОГОДА
 21.50 ФОРМУЛА УСПЕХА
 22.00 «ГОЛОД». ПОГОДА
 23.00 Х/Ф «СТАРЫЙ НОВЫЙ ГОД», 1 С.

00.35 «ГОЛОД»
 00.40 Х/Ф «ЭХО»
Тивиком

08.20 «ЛОСК». ПОГОДА
 08.30 «ДИКАЯ ПЛАНЕТА», Д/Ф
 09.30 М/Ф «КИБЕР-9»
 09.55 FOX KIDS НА REN TV. «СУПЕРПОРОСЕНКОК»

10.20 М/С «БИЛТБОРГИ»
 10.40 «ФУТУРАМА», М/С
 11.40 «ДЯТЛОВ-С», М/С
 12.15 «ЧЕЧЕВИДЕЦ»
 12.50 СЕМЕЙНОЕ КИНО: «ДИНОТОПИЯ»

13.50 ПРОЕКТ «ОТРАЖЕНИЕ»: «ШАХ ФРАНЦУЗСКОГО СВЯЗНИКА»
 14.30 «24». «ЛОСК». ПОГОДА
 14.50 Х/Ф «ЛЮБОВЬ ЗЛА»
 16.55 «МУЗЫКАЛЬНЫЕ ПОЗДРАВЛЕНИЯ»

17.25 «ЛОСК». ПОГОДА
 17.30 «КЛАССИКА ЮМРА»
 18.05 Х/Ф «БЕРЕГИСЬ, ЛА ТУР»

20.00 «ВЕЛИКИЕ МИСТИФИКАЦИИ»
 21.00 «НЕДЕЛЯ»
 22.05 «1/52»
 22.30 «ДЯТЛОВ-С»
 23.00 Х/Ф «ВУЛКАН»
 01.15 «24»
 01.35 Х/Ф «НОРА»

СТС - «БАЙКАЛ»
 07.00 МУЗЫКА НА СТ

11.12.2003

№209 (20871)

Воскресенье, 21**первый канал**

07.00 НОВОСТИ
07.10 «ШУТКА ЗА ШУТКОЙ»
07.30 Х/Ф «ПОСЛЕДНЯЯ ОХОТА»
09.00 «ТВИНИССЫ»
09.20 АРМЕЙСКИЙ МАГАЗИН
09.50 ДИСНЕЙ-КЛУБ: «ГЕРКУЛЕС»
10.10 «В МИРЕ ЖИВОТНЫХ»
11.00 НОВОСТИ
11.10 «НЕПУТЕВЫЕ ЗАМЕТКИ»
11.30 ПОКА ВСЕ ДОМА
12.00 «УГАДАЙ МЕЛОДИЮ»
12.30 ДОК. ДЕТЕКТИВ. «РЫБНАЯ КВОТА НА ОСТРЕЛ»
13.00 НОВОСТИ
13.10 «БЫЛИ ЛИ АМЕРИКАНЦЫ НА ЛУНЕ?» ДОК. ФИЛЬМ
14.00 «ЛЮБОВЬ ЧАЛАЯ». ДОК. ФИЛЬМ
14.50 М/Ф «ТОМ И ДЖЕРРИ»
16.10 ДИСНЕЙ-КЛУБ: «МИККИ МАУС • И ЕГО ДРУЗЬЯ»
16.40 СМЕХОПАНОРАМА
17.20 «ЕРАЛАШ»
17.50 ЖИВАЯ ПРИРОДА

Стоматологический кабинет**АЕНТА-32**

- лечение зубов
современными методами
на импортном
оборудовании
• все виды протезирования
- достойное качество,
система скидок
гарантия.

Ул. Жердева, 102 ("Поле чудес") тел.: 48-90-61

**"Радио Бурятии -
радио для всех!"**
Тел.: 21-41-84.

Бурятское радио

с 15 по 21 декабря 2003 г.

15 , понедельник

6.10 – Радиожурнал "ЗЕМЛЯ РОДНАЯ": Радиорассказ о работе гостеприменного завода "Боргойский". 6.37 – 6.45 – ОБЪЯВЛЕНИЯ. 6.45 – 7.00 – Передача "ЭЛУУР ЭНХЭ ЯБАЯ" – "БУДЕМ ЗДОРОВЫ". 7.10 – СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА. 7.20 – "АНФАС". 7.40 – 8.00-Радиостудия "БИРАКАН". 13.00-13.10- ДНЕВНОЙ ВЫПУСК НОВОСТЕЙ. 19.10 – Республикаanse известия на бурятском языке. 19.27-Объявления. 19.30 – Республикаanse известия на русском языке. 19.45 – 20.00 – Передача из фондов радио.

16 , вторник

6.10 – 7.00 – Программа "УТРО БУРЯТИИ". 7.10 – НОВОСТИ, СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА. 7.30 – Программа "ВЫБОР". 7.45 - 8.00 – "ТООНТО НЮТАГ". Тема: "Семья и материнство". 13.00 - 13.10 – ДНЕВНОЙ ВЫПУСК НОВОСТЕЙ. 19.10 – Республикаансие известия на бурятском языке. 19.27 – Объявления. 19.30 – Республикаансие известия на русском языке. 19.45 – 20.00 – Передача из фондов радио.

17, среда

6.10 – 7.00 – Программа "УТРО БУРЯТИИ". 7.10 – НОВОСТИ, СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА. 7.30 – Программа "ВЫБОР". 7.45 - 8.00 – "ТООНТО НЮТАГ". Тема: "Семья и материнство". 13.00 - 13.10 – ДНЕВНОЙ ВЫПУСК НОВОСТЕЙ. 19.10 – Республикаансие известия на бурятском языке. 19.27 – Объявления. 19.30 – Республикаансие известия на русском языке. 19.45 – 20.00 – АКТУАЛЬНОЕ ИНТЕРВЬЮ на бурятском языке.

18, четверг

6.10 – 7.00 – Программа "УТРО БУРЯТИИ". 7.10 – НОВОСТИ, СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА. 7.30 - Передача из цикла "БУДЕМ ЗДОРОВЫ". 7.40 – 8.00- РАЗГОВОР НА АКТУАЛЬНУЮ ТЕМУ. 13.00 – 13.10 – ДНЕВНОЙ ВЫПУСК НОВОСТЕЙ. 19.10 – Республикаансие известия на бурятском языке. 19.27 – Объявления. 19.30 – Республикаансие известия на русском языке. 19.45 – 20.00 – Передача из фондов радио.

19, пятница

6.10 – 7.00 – Программа "УТРО БУРЯТИИ". 7.10 – НОВОСТИ, СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ,

БУРЯД ГАЗН**Духэриг****ОНТВ**

19.00 ВРЕМЕНА
20.00 «КРИВОЕ ЗЕРКАЛО»
22.00 ВРЕМЯ
22.45 БОКС. ВЛАДИМИР КЛИЧКО – ДЭННELL НИКОЛСОН
23.40 Х/Ф «ДЕТЕКТИВ ШАФТ»
01.40 ХОККЕЙ. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТУРНИР «КУБОК «БАЛТИКИ». СБОРНАЯ РОССИИ – СБОРНАЯ ЧЕХИИ
03.20 Х/Ф «ПОЧЕМУ Я?»
04.50 Х/Ф «НИЧТО НЕ ВЕЧНО», ЗИ
06.20 «ШУТКА ЗА ШУТКОЙ»

«РОССИЯ»

06.55 Х/Ф «МАЛЕНЬКАЯ ПРИНЦЕССА»
08.25 «АКАДЕМИЯ КОЛДОВСТВА», Т/С
08.45 «МИР НА ГРАНИ»
09.10 «ВОЕННАЯ ПРОГРАММА» АЛЕКСАНДРА СЛАДКОВА
09.30 «СТУДИЯ «ЭДОРВЬЕ»
10.05 ТВ БИНГО-ШОУ»
МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
10.25 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ «РОССИЯ»
11.05 «ГОРОДОК»
11.40 «СТО К ОДНОМУ». ТЕЛЕИГРА
12.30 «ВОКРУГ СВЕТА»
13.25 «ДИАЛОГИ О ЖИВОТНЫХ»
14.15 «СОЗДАТЬ «ГРУППУ «А»
15.00 ВЕСТИ
15.20 Х/Ф «ЗОЛОТО ПАРТИИ»
17.00 «НИКИТА МИХАЛКОВ. РУССКИЙ ВЫБОР». ГЕНЕРАЛ ДЕНИКИН
17.55 «КОМНАТА СМЕХА»
18.55 Х/Ф «КОНГО»
20.50 В «ГОРДКЕ»
21.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ
22.00 «СПЕЦИАЛЬНЫЙ КОРРЕСПОНДЕНТ»
22.25 Х/Ф «БРАТ»
00.30 Х/Ф «ПЕРЕГОВОРЩИК»
03.10 Х/Ф ..УБИТЬ ПСА»
04.45 Т/С «СЕМЬ ДНЕЙ»
05.25 КАНАЛ «ЕВРОНОЮС»

ОНТВ

КАНАЛ НТВ

18.05 БОЕВИК «ШАЛЬНАЯ БАБА»
20.00 Х/Ф «АНГЕЛ МЕСТИ» (США)
22.00 «НАМЕДНИ»
23.30 Х/Ф «ВИЗА НА СМЕРТЬ»
01.30 Х/Ф «ЗАМЕНА. ПОСЛЕДНИЙ УРОК» (США)

Ариг Ус

08.00 «ГОЛОД»
08.15 НЕИЗВЕСТНАЯ ПЛАНЕТА
08.40 Т/С «НОВАЯ ЖЕРТВА»
09.35 «С УТРА ПОРАНЬШЕ». ПОГОДА
10.15 Х/Ф «КРУГ ДРУЗЕЙ»
12.05 ФОРМУЛА УСПЕХА
12.20 МУЛЬТИФИЛЬМ
12.30 МОСКВА: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНИЮ
13.05 Х/Ф «СТАРЫЙ НОВЫЙ ГОД», 1 С.
14.45 М/Ф «СНЕЖНАЯ КОРОЛЕВА»
15.55 «КАЛАМБУР»
16.25 КОМЕДИЙНЫЙ КОКТЕЙЛЬ
17.00 «ГОЛОД»

РЕКЛАМА. 7.30-Программа "ВСТРЕЧИ". 7.45 - 8.00- "ГУЛАМТА". 13.00-13.10 – ДНЕВНОЙ ВЫПУСК НОВОСТЕЙ. 13.10- 14.00 – "ЧАС ВАШЕГО ПИСЬМА". Музыкальная программа по заявкам радиослушателей. 19.10 – 20.00- Информационная программа "ВЧЕРА.СЕГОДНЯ.ЗАВТРА", объявления.

20, суббота

7.10 – 8.00 – Информационная программа "ВЧЕРА.СЕГОДНЯ.ЗАВТРА". 9.10 - Программа "МЭНДЭ АМАР, МИНИЙ БУРЯД ОРОН" - "УТРО БУРЯТИИ". 9.45 – 10.00 – Передача, посвященная Дню энергетика. 13.10–14.00 - Канал "МУЗЫКАЛЬНАЯ ВОЛНА РАДИО БУРЯТИИ": Поет народная артистка СССР Г.Шайдагбаева. 19.10 – 20.00 – Радиожурнал "СТЕПНЫЕ МЕЛОДИИ".

21, воскресенье

7.10 – СПРАВКИ. ОБЪЯВЛЕНИЯ. РЕКЛАМА. 7.20 – УТРЕННИЙ КОНЦЕРТ. 7.40 – 8.00 – "РОДИТЕЛЬСКИЙ ЧАС"- беседа за "круглым столом". 9.10 – 10.00 – Канал для школьников "ЭДИРШУУЛ": Литературная программа: поэтическая сказка В. Султановой "Батор Улунтуй"; "Анда нухэд". 11.10 – 12.00 – Литературно-художественная программа "АЛТАРГАНА": К 75-летию доктора исторических наук Р.Е.Пубаева; Памяти журналиста, автора книги о БАМе А.Гомбоева. 13.10 – 14.00 – Программа для молодежи "ВОСКРЕСНЫЙ ПОЛДЕНЬ".

№50 (351)

18.00 «БЛАГАЯ ВЕСТЬ»
18.30 «МОЯ РОДНАЯ»
19.00 «ШКОЛА РЕМОНТА»
20.00 «КЛАССИКА БОКСА НА ТНТ»
21.00 ЗАПРЕТНАЯ ЗОНА. ПОГОДА
22.00 «ГОЛОД»
23.00 Х/Ф «СТАРЫЙ НОВЫЙ ГОД»
00.35 «ГОЛОД»
00.40 «САША ПЛЮС МАША»
01.10 ШОУ ВЕННИ ХИЛЛА

Тивиком

08.20 «ЛОСК». ПОГОДА
08.30 «ДИКАЯ ПЛАНЕТА»
09.25 FOX KIDS НА PEN TV. М/С «КИБЕР-9»
09.50 FOX KIDS НА PEN TV. М/С «СУПЕРПОРОСЕНКО»
10.15 «БИЛБОРГИ», М/С
10.40 «СИМПСОНЫ»
11.40 «ВОВОЧКА-3», Т/С
12.15 «МИРОВЫЕ РОЗЫГРЫШИ»
12.50 СЕМЕЙНОЕ КИНО: «ДИНОТОПИЯ», Т/С
13.50 «ВОЕННАЯ ТАЙНА»
14.30 «24». «ЛОСК». ПОГОДА
14.50 «1/52»
15.05 Х/Ф «ГЛАДИАТОР ПО НАЙМУ»
17.05 «МУЗ. ПОЗДРАВЛЕНИЯ»
17.45 «ШКОЛЬНОЕ ТВ»
18.10 «ЛУЧШИЕ ШОУ МИРА»

19.10 «КЛАССИКА ЮМРА»
20.10 Х/Ф «ВУЛКАН»
22.30 ПРОЕКТ «ОТРАЖЕНИЕ»
23.00 Х/Ф «ПРЕСТУПЛЕНИЕ В САН-ФРАНЦИСКО»

СТС - «БАЙКАЛ»

07.00 МУЗЫКА НА СТС
07.25 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ ГЕРАКЛА», Х/Ф
09.00 «ЛАПИШ – МАЛЕНЬКИЙ БАШМАЧНИК», М/Ф
09.30 «УЛИЦА СЕЗАМ»
10.00 «ФЛИППЕР И ЛОПАКА», М/Ф
10.30 «ПРОСТО НОРМАН», М/Ф
11.00 «ПУЧЧИНИ», М/Ф
11.15 «НИК И ПЕРРИ», М/Ф
11.30 «ПОЛУНДРА», ТЕЛЕИГРА
12.00 УТРО С КИРКОРОВЫМ
13.00 «КРЕСЛО»
14.00 «САМЫЙ УМНЫЙ»
16.00 СКРЫТАЯ КАМЕРА
17.00 О.С.П.-СТУДИЯ
18.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
18.30 «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ», «ОН ОДИН ИЗ НАС»
20.05 Х/Ф «ЗАМОРОЖЕННЫЙ КАЛИФОРНИЕЦ»
22.00 Х/Ф «ЧУЖИЕ ДЕТИ»
00.00 Х/Ф «ПОД ДРЕВОМ ЛЮБви»

2-комнатную квартиру на Восточном, цена-520 тыс. руб. Тел: 25-48-74.

1-комнатную квартиру по ул. Лимонова (1/5, цена-360 тыс. руб.). Тел.: 44-26-47.

1-комнатную квартиру по ул. Кабанской, цена – 380 тыс. руб. Тел.: 22-57-71.

3-комнатную неблагоустроенную квартиру. Тел.: 44-28-16.

1-комнатную квартиру по ул. Борсюса (5-этаж). Тел.: 26-08-89, 44-26-95.

Срочно 3-комнатную квартиру ул/ пл в новом доме по ул. Клынина. Тел.: 28-23-47.

И меняю 3-комнатную квартиру (1/5) по ул. Краснофлотской. Тел.: 42-44-48.

СНИМУКвартиру. Тел.: 45-18-21.
КУПЛЮ

1-комнатную квартиру, 320 тыс. руб. Тел.: 26-90-93.

МЕНЯЮ**СДАЮ**

Мальчик "колли" чистокровный с медалями ищет подругу для вязки. Тел.: 22-76-37.

Прошу вернуть угнанный а/м "Мицубиси- Паджеро", Т 858 ВК. Вознаграждение. Тел.: 43-17-13.

СООБЩЕНИЯ

Вниманию предпринимателей! Культурно-спортивный комплекс приглашает заключить договора на участие в традиционной новогодней ярмарке, проходящей в большом зале с 23 по 31 декабря для торговли продовольственными и промышленными товарами. Тел.: 42-32-00.

Утерян бампер, р-н "Стрелка". Вознаграждение. Тел.: 45-58-64.

Утерян "Nokia 2100" в 18 кв-ле. Вознаграждение. Тел.: 42-04-09.

Продаю 1-комнатную квартиру 34 кв.м., 5 этаж 5-этажного, по ул. Борсюса, 15-78. Цена 410 тыс.руб.

Продаю 4-комнатную квартиру 64 кв.м., кирп. 1 этаж 5-этажного дома, без балкона. 1 млн. 100 тыс.руб. Тел.: 44-26-95.

Цыден-Жаб ЖИМБИЕВ

АРАД ЗОНОЙНГОО АЛДАР СОЛЫЕ ҮРГЭЛСЭН...

ЭХЭ

Эхийн үүнийгүйдтэг ултангуй хонож,
Үглэгтэй хүбүгээс үргөлши нийханаар.
Үглөөнэй наамын утгаждань орхижо,
Үдэг нийш ёөрөө харахан сайханаа.

Нарайхан бүүбэйшни наранай гарахын
Натагар нийн дээр мүлхижэг утганаа.
Нийдээвэл торонон юумзээ булагын
Нааданхай гэжэжэ нааршаан харана.

Эгээл түрүүн эдэлдэнхэй амаар
«Эжимни» гэхэж нэрээд шамаяа,
Үбэрдээрхээш нэнгэн найтгаар,
Эхилж үдэн хүрэхэдэн, баясаа.

Хонидын бүхэли үдэртэе адуулжа,
Харанхы үзээн эссиоод бусахаш.
Хүбүгээс эрхэлгүүлжэ, хоолуулжа, ултуулжа,
Хубсаа хунарын хадаха, халаха.

Олохон аюулнаа - үбнэ хабшаннаа
Үр бээс аbaraаш, мэднэм,
Үнтархаа залирхагүй дүлэн дураннааш
Үсэн дулаасан ургаабди бидэнэр.

Эжимни, маргаагүй тэрээхэн үдэрье
Эрхэхэн хүбүгүүнши эрэхүн болобо:
Эрдэм бэлгитые - эрхим хүлэгье
Эмээлэхийн хүсэн нүргүүлид ошобо...

Маанадаа орхион аbamай бусанагүй.
Найдамтайл гапсанхан намаян хүлэенээ.
Нарийхан шарайш үршалдаа гамнангүй.
Наанайм тоогоор зурлаа үлөөн.

Түрээн, үргээн Эжимни шамхандадаа,
Тоомошогүй, сэгнэшгүй ех үртэй.
Түвшин хүтшөөдөө, түрэй нотагтаа
Түн ашиг хароулхуа хүсэлтэй.

Үнөгүй ябадаг замаараа үеөргөө
Үрматай бусахадам, шимни гансаараа
Үршалалтайхан духагаа ёөдөн үргөөд
Үтгэн ерэхшүүрийн зангаараа.

БУЭНОС НОЧИС,
СЕНЬОРИНА!

Үүни байна тэндэтнай -
Одо мүшэд хүрээлнэ,
Үнгэхайханнаар гэрэлтээ
Үрда зүгэй Хэрээн
Миний инаг нүхэрни,
Мулат хүүхэн, хааншиби?
Мунёх үүнийн халаандада
Мурысэжэх байнагши?

Буэнос начис, сеньорина,
Басаган дүүхэй, дууланам,
Балконыш доро гитараар
Бахатай наадан байнагуй,
Бүмбэрсэг дэлхэйн саанаа
Бахатай дууе татаналби!

Янза бүриин голнуудаар
Яла-салд бадарнай
Ямар нэгэ орондой
Арюун салуу тагата
Эдир миний нүхэрни
Эрдэм бэлгүүр шудалжа,
Элдэб эсэн номы
Иран харан үүнагши?

Буэнос начис, сеньорина,
Басаган дүүхэй, дууланам,
Балконыш доро гитараар
Бахатай наадан байнагуй,
Бүмбэрсэг дэлхэйн саанаа
Бахатай дууе татаналби!

Куба - халуун ороной
Хатар зугаа дүлэйтэй:
Хүхюү зоной худ гарсаа
Хүдэлгэхэнэй эрштэй.
Сарыун инаг нүхэрни,
Сасаг нэбүүр барихай,
Согтой золтой хатарнагши
«Самбо», «Ча-Ча», «Пачанги»...

Буэнос начис, сеньорина,
Басаган дүүхэй, дууланам,
Балконыш доро гитараар
Бахатай наадан байнагуй,
Бүмбэрсэг дэлхэйн саанаа
Бахатай дууе татаналби!

ХҮЛЭГ

Алтан дэлхэйн
Аласын бүрхөөн бэлшэхэн
Атар тарган адуун хайхан үүрэг лэ.
Аргамаг хурдан азарганаа хажаан тэнжэхэн,
Агасам бээтэй аргад дошхон хүлэгни.
Үнгэхайхан үбнээнэй үзүүрээр хоолложо,
Уйда хайхан унан булагараа үндэлнаш.
Үргэн дайдаа хульбэрэн, таагаран, тогложо,
Үдэхэн манан соо үүрээн, инсагаан хатарнаш.
Боролжо соогуур боориши шондоо наамтуулан,
Бэрхэс солбондоо бутэн бүлээн гаралайш.
Бороо аадтара,
Бордоно саандаа сохиуулан,
Борожон, хатуужан, бээс хүснэг ябалайш.
Эжэл сооноо үгээл ульгамы шэлэжэ,
Эрьоулаэн хүснэг, нэгтэй шамай үргалгаб.
Эрид соройлон энгин үүрэш цинцэжэ,
Эмээл тохон, эзэн ёнгоор үнэлб.
Бушуу солбоноор ногриж дээрчэш гарахадам,
Бүхэл шадалараа булагжа яадаа номторбош.
Бүхэли үдэртэе бутүү хазаар - тархидаш,
Бүхэли үүниндээ шүдэртэй ябадаг болобош.
Шамай тийнгэжэ шанга гарта оруулжа,
Шаргал алтан нүүл нэмийн яамнаагүй.
Шадал тэнхээш шалгар, жагсаан, захиуулжа,
Шахажаа ерээд, выставкээ үльгэхээ нанаагүй.
Харин шамтагаа хонидын адуу хаяа гаранаб,
Хохир шизхэ, трактордай унашэнэб.
Хадын хаяаанаа барилгын модо татанам,
Хээрийн сабшалан косилкаартойрон

үнжээнэб.
Үеийн нүхэртээс нүтилдэлд, холы зарином,
Улаа хада,
Үнан гоодошье тогтооногүй.
Үргэн талынгаа түймэр аюулдаа оробол,
Үтгараан сарахаа үнөхийн шамдаа
мордогхойб.
Моримни, янал һонын хүнгээн бологхойни,
Мундуу зоны минаа ташуур мэднээнш,
Мундаа ширганиши ола дахин холонхой,
Мунеэ шамдаа үнэн сэхжинь хэлэнэм:
Хүнгэн, хүндэш ашгаатайшье һаа, түнхэлэн,
Хүсц шадалай байхан сагта жүдхэнэш,
Хүдэлмэри хэжэх хүдэр бээс мүүхэлнэ,
Хүдөө нютагайм үхэл - морин эрдэнүү!
Иймэл хадашни буряад зомийн шамайгаа

ЯАЛАЙБ..

Алдар сууда гаранан
Агын малша басаган

Уулзамсаараа булайгаар
Ухаан зүрхэем буляагаа.

Үни удаан зобожо,
Өөртэйн баа золгожо,

«Ханилайл даа» гэхэдэм,
Харюусаагүй нэгтээш.

Тээсгэн найр дээр харабаб,
Тэндэ юу хээ нүрабаб.

Гансал тэрэм «мэдэхэгүй»
Гэхээс бэшэ үгэгүй.

Одоо мүнөө зориулаа
Ошон гүнээм хажуудань,

«Наяар ерээд үнэзэм
Наяалши!» гэжэ энээгээл.

Тиимэ нэгэ уралтайб,
Тэрэнь ямар үхдатайб?

Намай заахаш гамнангүй,
Наадаа баряа юм гү?

Адаг хүбүүн бэшэлби,
Алиш талаар тэгшэлби.

Янаалал нэрэ солотойб,
Ялагад аргын оолотойб?

Харин юуньшье туяагүй,
Хүүхэн дүтэ табинагүй.

Үндэр һаалийн ошохом гү?
Үхэршенийн болохом гү?

Эртын сагнаа элгэгидээ дүтэ наанадаг.
Эжэлжэн ябаа эмсэлтэй нүхэр тухайгаа
Эгээл хайхан энэрхы дуус татадаг.
Үльгэрэй Пегас, Хюлэг, Хиншиг морингоо
Үлүү дээрээ одоо шамаяа тооологиб.
Улаан нимээш үнэн сэхэ зүрхэндээ
«Туяа!» гэхэжэ,
Түүрэн хэлэхэм
Дуулалз!
Харин шамайгаа дурдаагүйдээ аргамгүй,
Хэтэ наанайм хүлэг - миний шүлгэгни,
Гуурлан сэргэндээ хододоо уяатай
байшагч,

Хүдэлмэри ажадаа хүлнээ адхан хүслэлиш.
Түмэр хатуудурьзирифмээ тахаарал
Дүлэ гарган, дуран соогоо табинаш.
Түбэрээн гүйдэлээс зүрхэн сооноом адхараад
Түрэл дайдаа дүүрээн сууряа татанал.
Ааляа гэнэм...
Агаа морин унаагаа
Автор баатарын магтагаа гээшнэгийн буруул хаяа.
Ажабдадаа аша түхтэй ябаал хаяа,
Арадзондоо алдар солоо дуулуулхай!

АЯГА САЙ

Түрээн буряад тала дайдаа ябахадаа,
Танихан таняагүй алдаа оржо гарахат,
Түрүүлийн оидо тээвэрт сайгээ аялалдаа,
Тийнгэн хойноо дүүрэн табагаа табиха.
Харашье, бүрүүлийн үнжээнэй -

иглангүй,
Халуухан сайнен уугаарай - баясхал эзэдийн,
Хүндээс гэрхээ гарын гээжийн магалгүй
Хүрэвлихийн урьжсан: «Хүбүүн, манайхүрэгтийн!»
Бүгдийн ёнгоор
Бууралай үгнене дуулажа,
Болоноитоо ама хүрэжэ заагагүй гарваарай.
Бусалбан эдээшиг бүнзийг сайнен дуу үнэлб
Барахашгүй һаа, балгаад нюоргэл табярай.
Арад зонийн «А» үзэгтийн эрдэмий,
Аяга сайн эдээшнэй дээжэ гласадаг.
Агуухээ эрдэмтэйнэй һаа, тээвэрт
Аяга сайнайаар арсаагүй хэрэгтэй.
Андаа нүхэр, айлшиар нэгтэй ерээрэй
Арюун нютагын, артель аймаг хүрхэжт.
Айл бүхэндийн аяга сайн үнхээрөө
Ямаршиг үнэтой архианаа дээрээс сагнэхэт!

ЭШЭГН ТЭХЭ

Эрезэ иноуртай
Эшэгэн тэхэ.
Эшэгэй,
Эшэгэй,
Эшэгэй, наадан!
Эбэр ургаа
Эшэгэй тэхэ.
Эшэгэй
Эшэгэй,
Эшэгэй, наадан!
Этгэй няхалтай
Эшэгэн тэхэ,
Эшэгэй,
Эшэгэй,
Эшэгэй, наадан!

ҮНАГАН НҮХЭД

Эдир наандаа,
Эрхэхай наандаа,
Эбтэй ябахадаа,
Унаган нүхэд гүүлэгнэд.
Мүнөө хододоо
Наартай зохиодор
Наадан ябахадаа,
Унаган нүхэд гүүлэгнэд.
Урилдаандаа,
Ульгам хурданаар
Урган ябахадаа,
Унаган нүхэд гүүлэгнэд.
Бидэхүүдээ
Бултаа эхнүүд
Болоод байхадаа,
Хани нүхэд гүүлэхэбди.
Уни удааннаар,
Улам дулаанаар
Үелээд байхадаа,
Үнэн нүхэд гүүлэхэбди.
Аха дүнэртэй,
Адли дүтэхэн,
Ами нэгэн
Анда нүхэд болохобди!

«Хүрэхэ мүнхээ
Тэнгэрээндээ ашаар»

(Хорийн зоной үзүүлэлт)

Хүрэхэ мүнхээ

Наран түрэлтэй Арын нөётдий
Нармай байгааляа наангийн саахабдий.
Нютаг орондоо нүүдэл зөвлөөр
Наян-Наваагаа дуулан ябабдий.
Дабталга.
Түрэл арадай түүхэ гайхамшиг.
Түрэл наранайн тутууд мандана.
Түбүү бүхэнэй түмэн айшады
Тортон хадагаар золгон утганаа.
Хүхэ Мүнхэ гэнгэрийн ашаар!

Буряадай арадай уран зохёолшо Цыден-Жаб Арсаланович Жимбивэй 75
наанай ойдо зориулаагдаан баяр ёнолол декабрийн 13-ийн үдэрэй 4 сагтаа
Буряадай опера, баладэй театр соо болох юм гэж эмхицэлэй хороон мэдээсэн.

ЯМПИЛАЙ ЯНДАН ЯМААН

Анхан Совет засагай үедэ, үмсэдээ машинадаа абажа унахагээштэй хашалантай, зоболоитой байсан гэжээ нананаби. Үндэр тушаал зэрэг эзлэн танилталатай гүй, али нэгэн гээ наа, ажал хүдэлмэрийдээ ходоро гарама бэрхэ, баатарыг ажалаараа холо саагуур суурхайнан лэ, нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, «бэрхэл» зоний түмэр агта жлоодохо хубитай байсан үедэ болонон нэгэ ушар дээрэ, хүндэтэй уншагша, танай анхарал ойро-зуураа соо тогтоогоод түршэй.

«Гармын Галсан хара үнгэгтэй «Волга» машина абаба» гэхэн нүрэг суу холо ойрын иютагуудаар сахилаан түргэн тараадхиба. «Галсан яагаад машина абаба гээшбэ?! Машина саана «Волга»! Хара үнгэгтэй! Ой-ёо-ёо! Манай Галсан хадын хүүхүүдээ дуттугүй шанга байна даа! - гэхэн ябаган зугаа, тэрэв багайнгаа зонийн гайхулжа, гэлэлгэж, хөврэлдэх юмзинийн гансал Галсан хара «Волга» машина болоод лэ байба.

Теэд Галсандаа юум даа... Гэрэл мэтэ ялагар хара «Волгоор» иютагайнгаа гудамжануудын хойноо тооноо нүнагтуулан эсхэхэ зуураа, холын холо гэнгүй, дутые аутэ гэнгүй шинэхэн машинийн шэнхинээнд орого гүлгэсгэгээж, энэ юртсэдэмийн хара сагаан хөрөй жэгдэ урилдажа ябадагай ёхор, атаархуу зоной атаяа мээхүдэлгэжэ, хайн аматай зондо найнайар хэлсүүлж ябада ха.

Галсан нүхэрний, нэгтээ эртэгүүрээр гэхээр бодож, иютагнаа тимшэхэе холо оршодог бэцш хонишион нүхэртэй, хонидоо бэлшээрийд тужуяа гаргахааны уридшалан зориутаа зорижо гараба ха.

Номгохон нуурай эрьеэд оршодог нүхэртэйнгээ хониний байра хүрэжэ, ганигалзуу табилданан похойнуудтань боруулнаар, хүнжэлнээ хүсэд ходороогүй нүүнан нүхэрэдээ орожно срэнэ.

- Сайн, Ямпил! Хонидоо бэлшээрийд гаргажархёд байхань хадаа гэжэ ехэх яражка ерэблэй. Яагаа орой болотор унтадаг айдайхин гээшбэта?! Наран гаража байнал, бодыт! - гээх ха.

Нүхэрны үдэшшийн айлшадай хүндэдэ булигдаан янзатай нюурсагар нюндэдээ аршаараар Галсан тээшэх хаража, аягүйхэнчийн шиеязагүй, үмднэйнгээ турийн руу сэргэгэр сагаан хүлгүүдээгүдэржка: «Энэ толгоймни мунеедэр тимшэг байна!» - гээд, үүдэнэй хажуудахи бааг сооноо хүйтэн унашанаар дүүрэн удхажа, дээрээ дээрэхэйн гудамхина.

- Ямпил, бишни нэгэх хэрэгтэй ерээб...

- Ямар хэрэгтэйешни мэдээд байна. Ой-ёо-ёо! Дүшэн найн гүүнэй азарга боложо хойто наандаа түрэнхэй, салбажа, гудамбааржа байтарни һөрюулжэрхбэлши! Мал боложо түрэнхэй... Ой-ёо-ёо! Гайтайлбайна даа! Гаргыш даа, нөөхие... Угааел саашань, машиниеш!

- Угаахал гэжэ... Энэ сагтаа! - гээд, Галсан нүхэртэйнгээ урагша аваанаа баясан, харахан «Волгынгоо» ардахи «ханзын» нээжэ, дабдээрэ ногэхахадыг нутгабшалжа, машинаяа өөгснөн харасагаанаар нүхэртэйнгээ «сухал тарааха» хүсэлгэй шамдуухан гэртэ орошино.

Эгэл энэ үедэ Ямпил хонишионий хонин нүрэгтэй бэлшээрийдэ дахуулдаг сагаан боро зүнгэйтэй, ёдогор хоёр эбэртэй тэхэ ямаан «щаад» байса шэхэндэх хажараар мааранайнгаа удаа, Галсанай

машина нонирхон янзатай тэрээн тээшэ тэгүүлбэх ха. Хушуугаа жуумайлгай байжа, машина шэнжэлжэ байтараа айхабтар эхэр сошонон янзатай гэнтэгэдэргээ зуг татан сухарижа, мургэлдэхэс бэлэн болоод, хойто хоёр хүл дээрээ соройн бодожо, «тэб» гэтэр газартай буунаийнгаа удаа, бугуй номондоо өөрэгүйгээр урагшaa нуга нүрэн Галсанай машинье хажуу тээхээль «тус» байса дорьботойгоор мургэжэрхиз. Тэхэ тархяа нэжээсгэгээд, дахин мургэх нанаатай сухарижа эхилбэ...

Гэртэг амгалан ярилдажа нүүнан Галсан гэнтэй: Ямар юумэндийн «тус» гэбэ гээшбэ? - гээд, хүл дээрээс бодожо, газаашаа тэгүүлбэ.

- Шамай ямар юумээс абаа гэлсэнэбэ даа, гаража харая... Тийгээд, бишни хонидоо бэлшээрийн тужархихам, - гэжэ углэхнээ «тиимшэг» байсан тоглийгоо занажа үрдинэн Ямпил ёдогошоо мүн лэ газаашаа жүдхэбэ.

- Минийнгээ энэ улаагаа угааха хүслэтийг ябажилемийн ойлгонон дошины ехэй баярлахаа, хүлийн гүнгэн болошоходол гэбэ. Хонидоо бэлшээрийд гаргаагүйдэшийн нэгэе пандагархан усатай юумэ шэлэв! Тийгээд, саашаа ойлгосолдоон бэзэбди, - гэжэ Галсан Ямпилай шэхэндэх хабшуулжа үрдэбэ.

Хонинийгээ хорёогийн дүтэлжэе ябанан Ямпил ядагад гэжэ:

- Харыш, тэрэв золигые! Тадь гэнэбэ! Налгаба! - гэхэ зуурлань, дахуулшатэх Галсан хара «Волгэй» дахин дабтажа, хажуу талаанаань бүри дорьботойгоор «бид» байса мургэбэ.

- Тэфү шоортой! Хайран машинам!

- гэжэ, хара буунаан Галсан гартаан дайралданан һаднагай хухархайгаар саашаа харайнан Ямпилай ямаан руу цэгүүлжэ гам хайрагүй шэдэжэрхёд, машинадаа дүтэлжээрбэ.

- Шэнэ машинатай юун тохёолдого гээшбэ?! Хайран машинам! Ябай гээшбэ?! - гэхээр, онитжоо найнаар харан гэнээнь, жолошоний талын урдахи үүдэн саашаа хонхийкоо орошионхой, тажаа буруугаар үзгэдбэ.

«Болис дэй, саашаа! Арай гэжэ гартаа оруулаа болонон зөөрмийн иимэ веэдэгүйгээр, ойро зуурханаа соо хонхийшод байхай юм гэжэ хэн шүдхэр мэдэбэ! Ямпил! Энэ муухай ямаашиний гаража эдие саашань! Золигые!» - гээд, Галсанай тээс саашаа ошоод жаамар-жаамар хибэдэхээ хибэжэ зогсонон ямаан тээшэд даб гэхэдэн, Ямпил: - Эндэшний ямаанай зэмэ үгэлдээ... - гээд, юун дээрэхээ иимэ ушарай тохёолдооний ойлгонон хэбертэй: - Ушее нэгэ-нэгье хүнтрүүлэв саашань! Үйлөөрэе болоэ - гээд.

- Юун үйлөөрэе болоэ гэжэ?! Ямар нүргаалигүй мал гээшбэ?! Эзээс наажаанан гэлтэй... Хүлсээ намайгаа, хүнтэрүүлэв саашань! Ши үтэр ошоод, тэрэв гэртэг үзгэшэх хажадаа абаад ерэ. Дахяад гэртэг ороо наамийн, энэ золигшни машиниенын бурии наалгахай наамайжа зогсох!

- Зүб, зүб! Ши машинаяа хаража бай! Бишни энэ гэнээр... - гээд, Ямпил гэртээшэ ялалтай алхалхаа зуураа: - Шамдаа энэ мүргэдээнэй нюуса нээжэ үгэхэб! - гээд хя.

- Ямар нюуса эндэшни байба гэшбэ?! Хайран машинам! Юун гэжэ энэ Ямпилай тархи занажа гэжэ, наимнаарж гэртэгийн побшорбо гээшбэби?! Энэ Ямпилай яндан ямаан! Таагаа татаажархийнай байшаа! - гээд, саана зогсонон ямаан

ЗАГАНАЙ ЯНДАН ХАХААД...

Хабарай наранай олиггүй дулааханаар шарагаа эхилхэдэ, газар дайдын нойроо нэрийж, ногооний бултайжа захалхада, хүдээ шугтагта хабарай ажал бурялшадаг ха юм.

Арбаад гаран жэлэй саана Совет гүрэнэй амиды байхада, сабшалангай газар хаа ялангуяа уналагдадаг байгаа бэлэй. Тэрэс сагта үнэн болонон ушар хадаа Хялагтын аймагай Ехэ-Нутын совхозой сабшалан дээрэ болонон түүхэгий юм.

Совхозой ажалшад Сүхэ голноо татагданан ханааб бүхэли үдэртээ сэбрэлжэ, үэшээн тэрээн уруугаа уна табяд, гэр гаргээ тараан гэхэ.

Хойто үдэрын ажалшадай ерээд, харан гэнээнь, ай бурхан зайлуул, ханаабаарын дүүрэн томо гэгшын туланууд, сурхайнууд, гутаарнууд, бэшишье жэжэ загаад орошиод, гэдэргэ гаража шадангуй, нүүлээрээ уна шал-пял гүүлэн, буурьса шабхуурдажа байбад.

Иимэ тоолошогүй олон загаадай хаагдаа байхада, тэдэниие хүнүүд хүрэээрээ, лоомоороо сохиже алаад, томо загаадын дураараа шэлэн абаад, тэргээдэш ашажа байхадан, Дамба бригадын өрнэхээр, юунэйшийе болож байхание ойлгоож ядан, ханаабай эрьеэд абяа аниргүй хараад байнаанаа, нүгөө эрьеэдэй нүрэжэ гараад, урагша хойшио гүйжэ ябахадаа, одооши юунэй болож байхание ойлгоходоо, ингэжэ захирбал даа:

- Томо тулануудые, сурхайнуудые бу баригты, эдэтнай совхозойнай зөөри гээшэ хя юм, таанар гутаар, зоодай гэхэ мэтэ жэжэ загаадуудые баригты.

Мэшээгээр дүүрэн томо гэгшын загаадуудые баряд байсан Дабаагай хажууда бригадын өрнэд, сухалтайгаар хэлэбэ:

- Эд барин тулануудаа, сурхайнуудаа бултын намда үгэхэш!

- Угы даа, эдэниешни би энэ хүрэээрэе арай-шамай гэжэ сохиже, баряа хя юмбий, таңда нэгэшье загаадаяа үгэхээ таңаа арасба.

Тийбэ ябашье Дамба бригадир ханааб сооноо баригдаан туланууд, сурхайнуудай ехэнхиинь гартаа оруулжа шаданан байгаа.

Совхозой зөөри эдижэ, уужа нурашанан хомхай Дамб бригадир тэдэ томо загаадуудаа дуунаан эдижэ үрдингүй, нэгээгээ гэгээ тээшэйнгээ тогтошиодонь, аминийн хаагдаад, тэрэдороо үхэшэнт юм.

ДУЛМАНАМИИ АСУУЫТ,

ХҮНДЭЛТЭ ХУДАНАР!

Далай Модонович табин наанайнга юбилейдэ олон тоото түрэл гаралнуудаа, худаа урагуудаа, үеынгөө нүхэдэе уриан байгаа. Уригдаан айлшад орой болотор найрлаад, тараажаа шообщаа айлшадын тэндээ хонобо.

Гэрэй эзэддугар Долсон хоёр үглөөгүүр эртэдээ бодож, эдээ хоол бэлдээдэ, айлшадаа арай-шамай нэрээжэ, тархи түүрүүгээ» захажын стоддоо нуулгаба.

Хайнаар утгажаа садаагүй айлшадын амандаа унаа балганаанд, абяа аниргүй эбнээлжэ, нүняажа нүүбад.

- Угы, хүндэтэ худанар, яагаа уруу дууруу болошиод нууцат! - гэжэ гэрэй эзэн айлшадтаа хандаба.

- Энэ Баддан худатны бүхэли нэгэшэй, худагай хүйтэн унаа бээдээ адхандал, нойроо сэлмэжэ, хундагатай дүхяяагаа нэгэмүэн барижка, хүхююн гэгшын зугаа эхилжэ бэлэй.

Дамдин ОШОРОВ.

«Шог зураг» гээнномоно

РАСПИСАНИЕ ХУРАЛОВ
ИВОЛГИНСКОГО ДАЦАНА
«ХАМБЫН СҮМЭ» НА ДЕКАБРЬ

12	нуга намши (за упокой)	9 ч.
13	Алтан Гэрэл	9 ч.
14	Цедо (за долголетие)	9 ч.
15	нуга намши (за упокой)	9 ч.
17	Зула Хурал	9 ч.
18	Зула Хурал	9 ч.
19	Зула Хурал	9 ч.
20	(Аключительный день)	9 ч.
21	Заналай найман ном	9 ч.
22	Намсарай	11 ч.
23	Арбал Хангэл	
24	Дара Эхын Мандал Шива	9 ч.
25	Банзаргаша	9 ч.
26	Лхарзай	8 ч.
27	Табан Хаан	8 ч.
28	нуга намши (за упокой)	9 ч.
29	Цедо (за долголетие)	9 ч.
30	Алтан Гэрэл	9 ч.
	нуга намши (за упокой)	9 ч.
	Отошо, нуга намши, юрөөл	9 ч.

Ежедневно в Сахюусан дугане проводится Лхамо, Жамсаран, Сахюусан хурал. Начало с 8 до 11 часов.

Ежедневно в Джуд дугане проводится Хурал Ямантака, начало в 10 ч.

АМГАЛТААНДАЙ

Захааминай аймагай Борто нютагта ажагуулдаг хүндэтэй абгазы Цырен-Дулма Тутуновна БУДАЕВАЕ 80 наанайн ойн баяраар амаршалаад, буйнтай, удаан жаргалтай, олон ашанартай, ута наатай ябахынетай хүсэнэб.

Арюун ногоон дэлхэй дээрэ
Арюун сэлмэг дайгадаа,
Алтан тэнюун нютагтгаа,
Айл зоной гунга
Араг зондоо ашатай, түнгатай,
Алдар нэрын дургуулжа,
Амгалан тайбан нуугыт даа.
Ухибүүдынъ, Роза, Батожаб, ашануудынъ, зээнэрны.

Хүндэтэй багшай Любовь Дашиевна БЕЛЬГАЕВАЕ 50 наанайн ойгоор амаршалнади.

Танай нургаал, заабари мартаагүйди,
Талаан бэлиг дуурэн, элүүр энхэ
Хэзээдэшье ябахынетай хүсэнэбди.
Түрүүшүнтний нурагшад:
Арбалжинов Б.Б., Ухеева А.Д.,
Садаев М.В. болон бусад.

XVII ЖАРАНАЙ ҮНАН ХАРАГШАН ХОНИН ЖЭЛ

ҮБЭЛЭЙ ЭХИН ХАРАГШАН ГАХАЙ һАРА

Буряад лите	22	23	24	25	26	27	28
Европын лите	15	16	17	18	19	20	21
Гараг Нэрэ Үдэр	Дадаа Нара понед.	Мягмар Марс вторник	Лагба Меркури среда	Лурдэ Юпитер четверг	Баасан Солбон пятница	Бимба Сатурн суббота	Нима Наран воскр.
Үнгээ Үдэр	хара нохой	харагшан гахай	хүхэ хулгана	хүхэгшэн үхэр	улаан бар	улаагшин туулий	шара луу
Мэнгэ	6 сагаан	5 шара	4 ногоон	3 хүхэ	2 хара	1 сагаан	9 улаан
Жуудал	модон	хии	гал	шорой	түмэр	огторгой	үнан

Гарагай 2-то хуушанай 22 (декабрийн 15).

Хара Нохой, багаан мэнгтийн, модондо нуудалтай үдэр.

Энэ үдэр бурханда мургэхэ, зальбарха, бурхан, сахюуса, тонгэри, лусууд тахиха, нүгэлэө нямшишалха, балин шатааха, хөшгэдэг дуудаха, аршаанаар бээс ариудуха, модо нуулгаха мэтын үйлэнүүдтэй найн.

Гэбэшье замда гараха, нүүхэ, үнээс угааха, модо унагааха, юумж бузарлаха, балин гаргаха, хүннице үзэн ядаха мэтын үйлэнүүд хориуултай.

Бэри тухай, наха барагшье хүдээ табиха тухай асуудалаар дасанда хандагты.

Нохой үдэр хүнэй үнэ агадагтүй.

Гарагай 3-да хуушанай 23 (декабрийн 16).

Харагшан Гахай, 5 шара монгтын, хийдэ нуудалтай үдэр.

Гахай нарада Гахай үдэр тудаадаа, хооён, модон хохи гэгэдэг. Тиммэнээ иимэ үдэр ямар нэгэй найн үйл эрхилжэ болохгүй, хойшлонийн мую, хооён байха гэдэг.

Илангаяа бэри буулгажа, уграгал тарижжа, наха угтаджажа, мал адууна аважа, нэрэ солодо хүргэжэ, гэр барижада болохгүй.

Энэ үдэр хүнэй үнэшье шахагүй гэнэ.

Гарагай 4-дэх хуушанай 24 (декабрийн 17).

Хүхэ Хулгана, 4 ногоон монгтын, галда нуудалтай үдэр.

Энэ үдэр бурханда мургэхэ, зальбарха, бурхан, сахюуса, лусууд, гал тахиха, түмэр хайлгуулха, шунаханааха, төөнэхэ, юумж худалдаха, олзын кэрэг эрхилжэ, тангаригаа болоулхажа, дайсанние номгоддохо мэтын үйлэнүүдтэй найн.

Гэбэшье үхижуу үргэжэ аваха, хүбүүх хүлдэ оруулха, бага хүүгэдэг зэрэгээх, ном оршуулха, үнэеэс

аудаа хаадаллага аваа хаа, хэшэгэй буржан эрэхгүй. Мүн хүбүүх хүлдэ оруулха, бага хүүгэдэг зэрэгээх холо эльгээхэ мэтийе тэвшэхэ ёнотай.

Энэ үдэр хүнэй үнэ абаа хаа, ушсан хүрэхэ.

Гарагай 5-да хуушанай 25 (декабрийн 18).

Хүхэгшэн Үхэр, Зхүхэ мэнтэн, шоройдо нуудалтай үдэр.

Энэ үдэр зурхай шудалха, үзэгээ нураха, замда гараха, хутага, эрэйт мэсэ дархалха, мдоор дархада, лусууд тахиха, эм найруулха, эм залаха, чавдар (үнан балин), лудор (лусуудай балин) гаргаха мэтын үйлэнүүдтэй найн.

Гэбэшье энэ үдэр газар малтаха, аваанаа бусааха, модо сабшаха, хирөөдэхэ, тэнгэри тахиха мэтын үзүүлнүүдэй сээрэлэх шуналдаа.

Бэри тухай, наха барагшье хүдээлхэ тухай асуудалаар дасанда хандагты.

Энэ үдэр хүнэй үнэ абаа хаа, нюдэнэй хараа муудаха.

Гарагай 6-да хуушанай 26 (декабрийн 19).

Улаан Бар, 2 хара мэнгтийн, түмэртэй нуудалтай үдэр.

Гахай нарада Бар үдэр тудаадаа, тои муу, тэрсүү шанартай байха гэдэг. Имээ үдэр албайнаа найн үйл эрхилжэ болохгүй, мую хойшлонийн байха гэдэг. Онсбол, имээдэр гэр баряа хаа, эзэдийн хахасалтын аюулдаа дайрагдаха; бэри буулгаха хаа, нүхэрнээ налаха гэмтэй болох; дасан (дуган) баряа хаа, лама хубарагтууд тогтохгүй; замда гаряа хаа, хулгайцада, дээрэмшид дайралдаха; үрэн таряа хаа, тэрэ уграгахгүй, хатажа хосорх; нэрэ алдартай хүртээн хүн дорийтох; мал адууна сутгууллаа хаа, оройдо тогтохгүй, хэшэг

аудаа хаадаллага аваа хаа, ханаха, төөнэхэ, газар малтаха, модон тээрмэ бариха мэтын үйлэнүүд хориуултай.

Бэри тухай, наха барагшье хүдээ табиха тухай асуудалаар дасанда хандагты.

Энэ үдэр хүнэй үнэ абаа хаа, хэрүүл шууян болох, тэмсэл ушарха.

БУРЯАД ҮНЭН

11.12.2003

Дүхэрэг

№209 (20871)

ОМ МАНИ ПАДМЕ ХУМ
ОБРАЩЕНИЕ

Известно, что у подножия священной горы Алханай действовал Димчиг дуган, в котором тысячи людей поклонялись великому божеству «Димчиг идам», ежегодно, в течение сотен лет, тридцатью ламами исполнялся молебен.

В тяжелые тридцатые годы, во времена гонений на религию, Димчиг дуган был снесен. По благословению лам Агинского дацана мы, инициативная группа, хотим завершить начатое строительство и этим самым совершив добре дело для бурятского народа и жителей Забайкалья в приобретении душевного покоя, счастья и земного благополучия, поклоняясь великому божеству - хозяину 33 алханайских божеств «Димчиг идам».

Просим всех откликнуться и внести свой посильный вклад в это благословенное дело и собранные средства вносить в Агинский дацан.

ИНН 8001003810

КПП 800101001

Местная религиозная организация буддистов Агинского дацана «Дэчен Лхундублинг»

Р/с 40703810474120100025

БИК 042520607

К/с 30101810900000000607

ОСБ РФ №2437

п/п. Агинское Байкальского Банка СБ РФ

Инициативная группа.

«НАЙДАЛАЙ» ТҮРҮҮШИН ДУГААР

Энэ жэл Буряадай гүрэнай университедэй Үндэшэнэй гуманитарна институт «Журналистское мастерство» болон «Литературное творчество» гэхэн шинэ мэргэжлийн нээжэ, зуудаа Республикинга тон бэлиг талаантай, эрмээлээ хэхтэй 67 үхижуудые шалгалтын дүнгээр абаан байна.

Университетийд дэргэдэй 1-дэх курсын иоутад дундажаа үнгэрэгээхэн «Первый снег» гэхэн фестиваль - мүрүсөөндээ тэдэнэр эдэхийгээ хургээ.

1-дэх курсын иоутад институтдайгаа зохёөн байгуулхы ажалда хам оролцожо, Үндэшэнэй гуманитарна институтдай дэргэдэй «Найдалай» гэхэн тоннажин түрүүшийн дугаар. Тоннажин хүчиний түрүүшийн дээдэхэдээ үзүүлэхэд дээрээсээлээжээ. Олондо мэдээсээл тараадаг пресс-булэгтэ Дарима Дулмаева, Тимур Содбов, Зоригма Баяндаева, Алдар Батуев, Туяна Шойропова, Амгалан Базаров, Эржена Баторова гэгшээд эдэхийгээ хүдээлнэ. Энэ бүлэг иоутадын зохёөлой кафедрын ахалгаша багша А.М.Балдуева хүтээбэрилнэ.

«Найдалай» бүгэдээнэймийн ажал хүдэлмэрийн, ажабайдалай, нуралсалай үрэдүн харуулха, дутуудынгийн элирүүлхэ, зохёхы замдамай аша тува хүргэхээ түб болох урдаа табинхай.

Олондо мэдээсээл тараадаг иоутадын зохёөлхээ хөөрхэх хүсэлэнтэй. Ушарын иоутадыгээ, манай иоутадыгээ багралбадаг. Тоннажин хүчиний түрүүшийн дээдэхэдээ үзүүлэхэд дээрээсээлээжээ. Ушарын иоутадыгээ багралбадаг. Тоннажин хүчиний түрүүшийн дээдэхэдээ үзүүлэхэд дээрээсээлээжээ. Ушарын иоутадыгээ багралбадаг. Тоннажин хүчиний түрүүшийн дээдэхэдээ үзүүлэхэд дээрээсээлээжээ. Ушарын иоутадыгээ багралбадаг. Тоннажин хүчиний түрүүшийн дээдэхэдээ үзүүлэхэд дэ

ҮБЭЛДЭ БИ ДУРАТАЙБ...

Дондук Бальжинимаев:
«ҮБЭЛДЭ БИ ДУРАГҮЙБ...»

Үбэлдэ би дуратайб –
Үльгэр онтохоной ой соо
Үзэсэ, углоюн-шье гайхалтайл –
Үбэлдэ жабарай үзэгэлнүүд
Үнэтэ эурагай шэнжэтийл.
Хүбхэгэр саан хүнжэлийн,
Хүхэльбү сэхир аласын –
Хүйтэй болол номторуулна,
Хүлгүү сэхирэл уяруулна.

Үбэлдэ би дуратайб...

Галина БАЗАРЖАПОВА.
А.БАТОМУНКУЕВАЙ фото.

*Сергей БАЛЬЖАНОВТА
50 наанайны ойтой дашарамдуулан*

УРАН БААТАР

Мүшээто үүшини нэмэрэг
Мүнгэлэг талаар хэдэрээ.
Торгоон малдан хүшэгэ
Татана нийроо Үльдэргэ.
нажана бүхөөр хүбүүхэн,
нара эльбонц дүмүүхэн,
Жэгтэй нонин зүүдэнүү.
Шэдито таамаг үзэгдэнүүд.
Гунигаар сээжисен дургэнэ,
Губиин зэрэлгэндэл дудудана.
Халхын жаахан морид
Хилгалиын үзүүрээр индицэн,
Халюун дэлхээг тутууда
Хоёр Түбээр хийсэн.
Зуунгарай үргэн таланууд
Зула сэсэгээр дүлэцэн.
Түбэнигэр түүрээнд
— Үльгэрнүүд
Хуураа даган хүхинсэн.

Сүлэгын ламанарай гүпгэнөөн
Шэхэндэн гэлти дуудана,
«Бадмахан лэнхобоор
бүрхеогдэхэн
Байгаахан Яруунаа» дурсана.
Таабаритай нюуса үзэсхэлэнгээ
Тайзацдаа бээлүүлэн зүжглэвэш,
Содхэлдээ байгуулсан дэлхэйдэш
Шамбалынш орон байхал даа.
Сүмбэр агуульын мүнх толон
Сүн далайн мүнгэн долги
Сапсарын Ехэ Хүрэд
Саглашагуй эрьеадэхэ...
Бодоловш жабхалан үндэр
Буряадай үндээ үргэлсэхэ,
Бүмбын орондоо бэлэгтэй,
Бултанд хүртөөхэ бэлгитэй
Эрн зориг түгээдэр
Эрдэмтэ уран баатар!
Ц.Х.ДАРИБАЗАРОВА.

СПИД ҮБШЭНӨӨ НЭРГҮЛЭЕ!

Байглаа оной декабриин 1-нэй мэдээгэр республика дотор 1990 хүн ВИЧ үбшэндээ нэрбэгдэнхэй. Тэдэнэй 80 процент шахуухара тамхи татадаг, нүднэй руугаар паркотическа бодосуудыетариадаг байна. Гадна үүлэй үедэ залуулушуул хэбхий, налихай ябадалнаа боложо, танигдаагүй хүнтээс инаглан харилсажа, энэ үбшэндээ хаддана.

СПИД үбшонтай тэмсэглийн Буряадай республиканска түбэй үүсчэлээр, манай эндэ саг үргэлжээ энэ үбшонтай тэмсэглийн, һэртэлэглийн хэмжээ ябуулганууд үнгэртэгдээг юм. Энэ удаа тус түбэй хүдэлмэрийнээдтэй хамтаа дээд нургуулиин оюутад, дундаа нургуулиин ахаа классуудай нурагшид сулгаржа, «Ерээдүй сагаа хамгаалаа!» гэхэн акци замуулшид дундаа үнгэртэгээ.

Зүүг Сибирийн соёлыг ажлын оюутад А.А. Колодченко хүтэлбэрийнээдээ энэ акциин эмхидхээлэй ба уран хайханыг талынс зохөөн бэлдэхэн байна. Ерэхжээ жэдээ эднэр мүн лэ дээдээ нургуулиуудай дундаа «Ажайдалай элүүр энхийг сахилга» гэхэн

КНВ үнгэртэгэх түсэбтэй. ВСГАК-ийн эдэбхитэй энэ бүлэгтэй Буряадай СПИД үбшонтай тэмсэглийн түбэй түлөөлэгшэд баярай бэлтгэг ба видеомагнитфон бэлгэлээ юм.

БГУ-гай гуманитарна үндэхэтэнэй институтдай оюутад гүнзэгтийн удхатай зүжгэлэгмэл наадаа харуулаа, аюултаа үбшитиши һөргүүлэн өөхөдийн зохёөн шүлэгтүүлээ олоний үзэмжэдээ уншаа.

ВИЧ үбшониёө олонийнгээ һөргүүлэхгээн

зорилго урдаа табианан залуулшид СПИД-

түбэй дэргэдээ үнгэртэгдээг сэminar-

тренингийгүйдээ хабаадаг байна. Тэдэнэй тоодо өөрнийн, наин дураараа эндээр өрхэн, урдань хара тамхи хэрэгжэдэг залуу үтэнэйгээрээ һайшалтгай.

Энэ зуудаа Буряад оройн 25 волонтериууд хадата Алтайда, Байгалай эрьеэд амарха золтой ушараа юм. Тэдэнэй эдэбхитэй ажал Буряад Республикин Правительство дэмжжээ, урманшуулаа.

Е.ЦЫБЕНОВА.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикин Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Генеральна директор - ахамад редактор
А.ЛАНГАРХАЕВ.
Редактор Г.Х.ДАШЕЕВА

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: И.М.ЕГОРОВ, И.Б.ДАГБАЕВ (Буряад Республикин Правительство), Ф.П.БОТОЕВА, Ц.Э.ДОРЖИЕВ (Буряад Республикин Арадай Хурал), Т.В.САМБЯЛОВА (генеральная директорий 1-дэх орлогшо, секретарийнад хүтэлбэрийнээ), А.Д.ЭРДЫНИЕВА (хариусалгатай секретарь); А.Б.ГУРОДАРМАЕВА (хариусалгатай секретарийн орлогшо), тагагуудые даагшад: В.Г.ГОМОВЕВА, Н.А.ГОНЧИКОВА, Б.В.БАЛДАНОВ, А.А.ФАДЕЕВА, В.Д.ДАМДИНОВА.

Хэбэлээдийн байгалийн телефонууд: генеральная директорий-ахамад редакторий - 21-50-96, приёмийн - 21-54-54 (факс), ген. директорий 1-дэх орлогшо - ахамад редакторий орлогшо - 21-64-36, 21-33-61, секретарийд - 21-50-52; тагагууд: экономикийн болон политикийн - 21-63-86; соёлыг болон түүхийн - 21-60-21; «Морийн хуур», «Вершины» журналиуудай редакции - 21-55-97; залуулшид, оюутадаа ажайдалай болон олонийнгээ һүдэлмэрийн, «Одон» журналай редакции - 21-54-93; модээсэлэй - 21-67-81, спортын - 21-54-93, рекламын - 21-62-62, коммерческо ажалай - 21-55-97, компьютерийн түбэй - 21-66-76, бухгалтерийн - 21-23-67.

Редакцида оройн материалууд
шиүүмжэлэгдэдэгтүү, мун авториууда
тань бусаагдадагтуу.

Манай адрес:
670000, Улаан-Үдэ хото,
Каландаршишилтийн үйлсэ, 23.
Хэблэлэй байшан
«Буряад үзэп».
E-mail:
itnet@mail.ru

Газетэ хэблэлэй 4
хуудаан хэмжээстэй.
Индекс 73877.
Хамтын хэсэг - 53810.
Хэблэлэд
тушаагдаан саг - 17.00.

«Республиканская типография» гэхэн
ОАО-до бэлэнднапозитивуудын
газетэ 8150 хэхэгэр хэблэгдээ.
Директорийн телефон: 21-40-45.

Б-0165-дахи иомертойгоор
бүридхэлдэл айтсанхай.

Тоонуудай, бодото баримтанаудай, хүнэй, шотгай нэрэнүүдэй
бэшэлтийн хазагайруулсан ушартав авториуудын хариусалгатай.
Редакциии нанамжа авторийхитай адли башэ байжа магад.

«БУРЯД ҮНЭН» - «ДҮХЭРИГ» СОНИЙ
«БУРЯАДАЙ ТУРҮҮ ХҮНҮҮД-2003»
ГЭНЭН КОНКУРСЫН ЛАУРЕАДУУД

«САГААН ҮБГЭН-2003»
«ВЕРШИНА МУДРОСТИ - 2003»

Бат-Доржи Содномовийн бэшэндэн мэдээжээ
эрдэмтэн, монголовед, түүхийн эрдэмий доктор
Ш.Б.Чимитдоржиев тухай «Через терни к
вершинам истины» (06.11.2003), Аркадий
Тумаханин бэшэндэн Россиин арадай гэгээрэй
отличник, дайнай ветеран, 3 ном хэвлүүлэн
А.С.Алексеев тухай «Певец земли Аларской»
(20.11.2003), И.Гинеевийн бэшэндэн профессор,
1977 ондоо 1997 он болотор Буряадай гүрэнэй
худөө ажлын институтдай ректор байсан, Буряад
Республикин эрдэмий габьяялтадаа ябуулагша,
дээд нургуулийн габьяята худэлмэрийгээ А.Ц.
Балдуев тухай «Крепаки узы» (20.11.2003). Андрей
Шенхоровийн бэшэндэн СССР-ий бадхин чемпион,
классическая барилдаагаар СССР-ий спортын
габьяята мастер ба Россиин Федерации физическэ
культурын габьяята худэлмэрийгээ К.С.Олзөев
тухай «Ковер его судьбы» (20.11.2003), Климентий
Бадмаевийн бэшэндэн 1970-аад онуудаар
Хурамханай аймагай ажлынхуудай хүтэл-
бэрилэгийн байсан, Буряад Республикин ба Россиин
Федерациин соёлыг габьяята худэлмэрийгээ
В.Ц.Баторов тухай «Ардтай ашаа габьяята худэлмэрийгээ
байсан хүтэлбэрийгээ» (12.11.2003). Любовь
Намжилонийн бэшэндэн түүхийн эрдэмий кандидат,
Буряад Республикин эрдэмий габьяята ажлы
ябуулагша Б.Д.Цыбиков тухай «Гүн ухаанай
оръёлноо» (12.11.2003) гэхэн очеркнууд.

Ханда Дашиева ба Дулгар Доржиева хоёрой
башэндэн дотоодын хэрэгүүдэй подполковь
Доржи Данзанович ба нүхэрны экономист
финансист Галина Дагбаевна Ункуевтэн тухай
«Хүгшэн эжнэрэйнгээ буянгаар» (27.11.2003
гэхэн очеркнууд).

«БУРЯАД ҮНЭГ-2003»
«МЕЦЕНАТ ГОДА-2003»
Солонг Аюшевийн бэшэндэн Гусиноозерско
ГРЭС-ийн директор, РАО ЕЭС-ийн генеральна
инспекцийн департаментда хүдэлэн
Н.В.Греченков тухай «Үйлэдэрийн үргэх
үндэснэхээр хаба» (11.12.2003). Цырен-Ханда
Очировагай бэшэндэн Буряад Республикин
соёлыг габьяята худэлмэрийгээ «Модор
ниийлэдэг арадай уран дархан» олон хүшее,
субарга, хори буряадуудай түлөөлгүүдэй!
Петр хаандаа ошоноор 300 жэлэй ондо
зориулаагдана хүшее бодхоолсон
Ц.Ш.Цыбанов тухай «Дархан солонь дам
сууряатагэл!» (14.12.2003). Н.Бадмаринчийн
бэшэндэн Арилан Аряа-Баалын дуган
өөрийнгөө мунгөөр баруулсан олзын Хэрэг
эрхилэгээ Н.Г.Бодоев тухай «Аршан адисын
арбажахан болготой» (4.12.2003) гэхэн
очеркнууд.

«АЛАСАЙ ХОЛБООН-2003»
«МИР И БУРЯТИЯ-2003»
Соёлмаа Байминовагай бэшэндэн Буряадай
циркын директор, Россиин арадай артист
М.Х.Жапхандэв тухай «Алтан соёлбоноо
набагшатай» (27.11.2003). Дарима Жам-
саавагай бэшэндэн Агын Буряадай автомоно
тойрогийн захирааны тогтолцоглоо, Россиин
Гүрэнэй Соведэй гэшүүн, Буряад
Республикин соёлыг габьяята худэл-
мэрийгээ политикийн эрдэмий дид-доктор,
Гүрэнэй Дүүмын түрүүшийн зарлалай (1995
он) депутат, Ханы барисаанай орденто
Б.Б.Жамсув тухай «Эсэргээх эхийтэй эрхим
замын» (4.12.2003) гэхэн очеркнууд.

«НАРАН ГООХОН-2003»
«МИСС ДҮХЭРИГ-2003»

Борис Балдановийн бэшэндэн республикин
олон тоото олимпиадаандуудай илгаша, «Ерээдүй
тээш алхам» гэхэн конкурсо түрүү нуури
эзэлэн, БГУ-гай 4 курсын оюутан
М.Самбуева тухай «Агуушийн басагал» (4.12.2003), Сарына Эрднэевагай бэшэндэн 7-дохи ГПТУ-
гай директор, Россиин аундаа техническо
нургуулниудай отлигч А.Д.Александрова тухай
«Его величество-учитель» (4.12.2003). Оюна
Рыгзеновагай бэшэндэн философийн эрдэмий
кандидат, Буряад Республикин ажлы болон
социалын хүгжэлтийн министрэй орлогшо
Л.К.Санхядова тухай «Зондо түнхэлх
зорилготойго» (4.12.2003) гэхэн очеркнууд.

«БААТАР МЭРГЭН-2003»
«БУРЯАД ҮНЭН» - «БААТАР МЭРГЭН-2003»

Роза Дашиевагай бэшэндэн Буряад Республикин
эрдэмийн буралсалай габьяята худэлмэрийгээ
Улаан-Үдээ эрдэмийн буралсалай управленийн
начальник В.В.Сергеев тухай «Эрилтэй эхийтэй
хүтэлбэрийгээ» (13.11.2003). Цырен-Ханда
Жамыяновагай бэшэндэн Ярууны аймагай
«Победа» СПК-тай директор Б.Д.Гурбазаров
тухай «Түрэл ажлыгын толгойлоо» (27.11.2003),
Сергей Бадмаевийн бэшэндэн СССР-ий, Европын
болон Азийн чемпион, дэлхийн Задхин чемпион,
Улаан-Үдээ хотын хүндэтэй эрхэгээн Б.Д.Будаев
тухай «Путь к мировому пьедесталу» (4.12.2003),
Бат-Доржи Содномовийн бэшэндэн эрдэмийн
«Перв